

Istungidokument

cor01

10.10.2024

PARANDUS

24. aprillil 2024. aastal esimesel lugemisel vastu võetud Euroopa Parlamendi seisukohas eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., mis käsitleb keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalaste (ESG) reitingutega seotud tegevuse läbipaistvust ja terviklikkust ning millega muudetakse määrusi (EL) 2019/2088 ja (EL) 2023/2859
P9_TA(2024)0347
(COM(2023)0314 – C9-0203/2023 – 2023/0177(COD))

Kooskõlas Euroopa Parlamendi kodukorra artikliga 251 tehakse ülalnimetatud seisukohas järgmised parandused:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS (EL) 2024/...,

...,

mis käsitleb keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalaste (ESG) reitingutega seotud tegevuse läbipaistvust ja integriteeti ning millega muudetakse määrusi (EL) 2019/2088 ja (EL) 2023/2859

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C, C/2024/883, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/883/oj>.
² Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) ÜRO Peaassamblee võttis 25. septembril 2015 vastu uue üleilmse kestliku arengu raamistiku ehk kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 (edaspidi „2030. aasta tegevuskava“), milles on kesksel kohal kestliku arengu eesmärgid. Komisjoni 22. novembri 2016. aasta teatises „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud. Euroopa tegevus jätkusuutlikkuse tagamiseks“ seostatakse kestliku arengu eesmärgid liidu poliitikaraamistikuga, et kõigi liidu meetmete ja poliitikaalgatuste puhul arvestataks nii liidus kui ka mujal maailmas kestliku arengu eesmärke algusest peale. Euroopa Ülemkogu 22. ja 23. juuni 2017. aasta järeldustes kinnitati liidu ja liikmesriikide pühendumust 2030. aasta tegevuskava täielikule, järjepidevale, terviklikule, integreeritud ja tulemuslikule rakendamisele tihedas koostöös partnerite ja muude sidusrühmadega. ***Lisaks on ÜRO toetatavate vastutustundlike investeeringute põhimõtetega nõustunud käesoleva määruse rakendamise ajaks üle 5300 allakirjutanu, kelle hallatavate varade maht on üle 120 triljoni euro. Komisjon avaldas 11. detsembril 2019 teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ (edaspidi „Euroopa roheline kokkulepe“). 30. juunil 2021 võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1119³ (Euroopa kliimamäärus), millega sedastatakse liidu õiguses Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärk muuta liidu majandus ja ühiskond 2050. aastaks kliimaneutraalseks.***

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

- (2) Üleminek kestlikule majandusele on väga oluline, et tagada liidu majanduse pikaajaline konkurentsivõime **ja elujõulisus ning liidu kodanike elukvaliteet ja hoida globaalne soojenemine tunduvalt alla 1,5 °C künnise**. Kestlikkus on kaua olnud liidu poliitika prioriteet ning nii Euroopa Liidu lepingus kui ka Euroopa Liidu toimimise lepingus (ELi toimimise leping) tunnustatakse selle sotsiaalsed ja keskkonnamõõdet.
- (3) Selleks et saavutada liidus kestliku arengu eesmärgid, on vaja suunata kapitalivood kestlikesse investeringutesse. Nende eesmärkide saavutamiseks **tuleb kasutada** täielikult kõiki siseturu võimalusi. Selles kontekstis on ülioluline kõrvaldada tegurid, mis takistavad siseturul kapitali tõhusat liikumist kestlike investeringute poole, ennetada selliste takistuste teket **ning kehtestada reeglid ja standardid, et ühelt poolt edendada kestlikku rahandust ja teiselt poolt pärssida investeringuid, mis võivad kestliku arengu eesmärkide saavutamist takistada**.
- (4) Liidu arusaam kestlikust ja kaasavast majanduskasvust tugineb Euroopa sotsiaalõiguste samba 20 põhimõttele, mis on kindlaks määratud komisjoni 26. aprilli 2017. aasta teatises „Euroopa sotsiaalõiguste samba loomine“, et tagada õiglane üleminek sellele kasvule ja tagada poliitika, mis ei jäta kedagi kõrvale. Lisaks on liidu sotsiaalvaldkonna õigustikus, sealhulgas võrdõiguslikkuse liidu strateegiates, kindlaks määratud standardid tööõiguse, võrdsuse, juurdepääsetavuse, tervishoiu ja tööohutuse ning diskrimineerimisvastase võitluse valdkonnas.

- (5) ***Finantsturgudel on oluline roll kapitali suunamisel investeringutesse, mis on vajalikud liidu kliima- ja keskkonnanäesmärkide saavutamiseks. Komisjon avaldas 8. märtsi*** 2018. aasta teatise kestliku rahanduse tegevuskava, pannes aluse kestliku rahanduse strateegiale. Tegevuskava eesmärk on lõimida kestlikkusega seotud tegurid riskijuhtimisse ning suunata kapitalivood ümber kestlikesse investeringutesse, et tagada kestlik ja kaasav majanduskasv.
- (6) Kestliku rahanduse tegevuskava raames tellis komisjon 2021. aastal uuringu „Study on Sustainability related Ratings, Data and Research“ (kestlikkusega seotud reitingute, andmete ja uurimistegevuse uuring), et teha kokkuvõtte kestlikkusega seotud toodete ja teenuste turu arengust, teha kindlaks peamised turuosalised ja tuua esile võimalikud puudused. Uuringu tulemusel koostati turuosaliste, kestlike toodete ja turul pakutavate teenuste loetelu ja liigitus ning analüüsiti seda, kuidas turuosalised kestlikkusega seotud tooteid ja teenuseid kasutavad ning millisena nad tajuvad nende kvaliteeti. Uuringus rõhutati, et ***esineb huvikonflikte***, keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalased (ESG) reitingumeetodid ei ole läbipaistvad ega täpsed ning et ESG reitingu andjate ***terminoloogia ja tegevus on ebaselge***.

- (7) Euroopa roheline kokkuleppe raames esitas komisjon kestliku rahanduse ajakohastatud strateegia, mis võeti vastu komisjoni 6. juuli 2021. aasta teatisega „Kestlikule majandusele ülemineku rahastamise strateegia“.
- (8) Järelmeetmena kuulutas komisjon kõnealuses strateegias välja ESG reitinguid käsitleva avaliku konsultatsiooni, mille tulemusi võetakse arvesse mõjuhinnangus. 2022. aastal toimunud avalikus konsultatsioonis kinnitasid sidusrühmad muret selle pärast, et ESG reitingute meetodid ja eesmärgid ei ole läbipaistvad ning et ESG reitingutega seotud tegevus on ebaselge. ***Kuna usaldus on finantsturgude toimimises ülioluline, tuleks ESG reitingute läbipaistvuse ja usaldusvääruse puudumise suhtes kiiresti midagi ette võtta.***
- (9) Rahvusvahelisel tasandil avaldas Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon (IOSCO) 2021. aasta novembris aruande, mis sisaldab ESG reitingu andjaid ***ja ESG andmeid hõlmavate toodete pakkujaid*** käsitlevaid soovitusi. ***Hinnates kolmanda riigi jurisdiktsiooni või ESG reitingu andja vastavust käesoleva määruse nõuetele samaväärsuse, kinnitamise või tunnustamise eesmärgil, peaksid komisjon ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁴ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA) kaaluma kõnealuste IOSCO soovitude kohaldamist.***

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (10) ESG reitingutel on üleilmsetel kapitaliturgudel oluline roll, kuna investorid, laenuvõtjad ja emitendid kasutavad neid üha enam kestlikku investeerimist ja rahastamist puudutavate teadlike otsuste tegemisel. Krediidiasutused, investeerimisühingud, kindlustusandjad, elu- ja edasikindlustusandjad ning teisedki kasutavad ESG reitinguid sageli oma investeerimistegevuse kestlikkuse või kestlikkusriskide ja -võimaluste võrdlusalusena. Seetõttu mõjutavad ESG reitingud oluliselt turgude toimimist ning investorite ja tarbijate usaldust ja kindlustunnet. Tagamaks, et liidus kasutatavad ESG reitingud oleksid sõltumatud, **võimaluse korral võrreldavad, erapooletud, süstemaatilised** ja piisavalt kvaliteetsed, on oluline korraldada ESG reitingutega seotud tegevust integriteedi, läbipaistvuse, vastutustunde ja hea valitsemistava põhimõtete kohaselt, **aidates kaasa liidu kestliku rahanduse tegevuskava elluviimisele**. ESG reitingute parem võrreldavus ja suurem usaldusväärsus suurendaks selle kiiresti kasvava turu tõhusust, hõlbustades seeläbi Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkide saavutamist.
- (11) ESG reitingutel on toetav roll liidu kestliku rahanduse turu tõrgeteta toimimises, pakkudes investoritele ja finantsasutustele olulisi teabeallikaid, mida nad saavad kasutada investeerimisstrateegiate, riskijuhtimise ja avalikustamiskohustuse jaoks. Seepärast on vaja tagada, et ESG reitingud annaksid nende kasutajatele olulist otsustamiseks vajalikku teavet ning et ESG reitingute kasutajad mõistaksid paremini nende reitingute eesmärke ning konkreetseid aspekte ja näitajaid, mida nende reitingutega mõõdetakse.

- (12) Tuleb arvesse võtta asjaolu, et ESG reitingute turul on erinevad ärimudelid. Esimene ärimudel on nn kasutaja maksab mudel, mida kasutavad peamiselt investorid, kes ostavad ESG reitinguid investeerimisotsuste tegemiseks. Teine ärimudel on nn emitent maksab mudel, mille puhul ettevõtjad ostavad ESG reitinguid, et hinnata oma tegevusega seotud riske ja võimalusi. ***Selleks et tagada liidus antavate ESG reitingute suurem usaldusväärsus, peaks hindamisobjektidel või finantsinstrumendi või -toote puhul hindamisobjekti emitentidel olema võimalus ESG reitingu andja kasutatavaid andmeid kontrollida ja tuua kasutatud andmekogumis esile kõik faktead, mis võivad mõjutada tulevaste reitingute kvaliteeti. Selleks peaks hindamisobjekt või hindamisobjekti emitent taotluse korral saama juurdepääsu ESG reitingu andmiseks kasutatud andmekogumile. Andmekogumi kontrollimise võimalus peaks olema üksnes faktikontrolli vahend ja hindamisobjektid ega hindamisobjekti emitendid ei tohiks mingil juhul mõjutada reitingu andmise meetodeid ega reitingutulemusi. ESG reitingu andjale kehtestatud nõuet teavitada hindamisobjekti või hindamisobjekti emitenti tuleks kohaldada ainult enne reitingu esmakordset andmist, mitte selle hilisemate ajakohastuste suhtes. Selle nõude eesmärk on teavitada hindamisobjekti või hindamisobjekti emitenti ESG reitingu andja hindamisest.***

- (13) Liikmesriigid ei tee järelevalvet ESG reitingu andjate tegevuse ega ESG reitingute andmise tingimuste üle ega reguleeri neid. Võttes arvesse olemasolevaid erinevusi, vähest läbipaistvust ja ühiste normide puudumist, on tõenäoline, et liikmesriigid võtavad vastu erinevad meetmed ja käsitlused, mis takistavad kooskõla kestliku arengu ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega. Need erinevad meetmed ja käsitlused kahjustavad ja takistavad otseselt siseturu tõrgeteta toimimist ning on kahjulikud ka ESG reitingute turule. ESG reitingu andjate suhtes, kes annavad ESG reitinguid liidu finantsasutustele ja ettevõtjatele, kohaldataks eri liikmesriikides erinevaid norme. Erinevad standardid ja turutavad raskendaksid reitingute koostamise protsessis selguse saavutamist ja nende võrdlemist, luues seega kasutajatele ebavõrdsed turutingimused. See tekitaks siseturul lisatõkkeid ning investeerimisotsuste moonutamise riski.
- (14) Käesolev määrus täiendab olemasolevaid liidu õigusakte kestliku rahanduse valdkonnas ja selle eesmärk on lihtsustada teabe liikumist, et hõlbustada investeerimisotsuste tegemist.

- (15) *Territoriaalse kohaldamisala piisavaks määratlemiseks peaks käesolev määrus põhinema liidus tegutsemise mõistel, eristades ühelt poolt juhtumeid, kus ESG reitingu andjad asuvad liidus, ja teiselt poolt juhtumeid, kus ESG reitingu andjad asuvad väljaspool liitu. Esimesel juhul tuleks liidus asuvaid ESG reitingu andjaid käsitada liidus tegutsevatena, kui nad annavad ja avaldavad oma ESG reitingud oma veebisaidil või muul viisil, või kui nad annavad ja levitavad oma ESG reitinguid tellimuse või muude lepinguliste suhete alusel liidus reguleeritud finantsettevõtjatele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁵ kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ⁶ kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele, eelkõige seoses kolmandate riikide emitentidega, kelle väärtpaberid on lubatud kauplemisele liidu reguleeritud turgudel, või liidu institutsioonidele, organitele või asutustele või liikmesriikide ametiasutustele. Teisel juhul tuleks väljaspool liitu asuvaid ESG reitingu andjaid käsitada liidus tegutsevatena üksnes siis, kui nad annavad ja levitavad oma ESG reitinguid tellimuse või muude lepinguliste suhete alusel samadele üksustele kui liidus asuvad ESG reitingu andjad.*

⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).*

⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).*

- (16) *Käesoleva määruse eesmärk on reguleerida ESG reitingute andmist, levitamist ja asjakohastel juhtudel ka avaldamist, ilma kavatsuseta reguleerida nende kasutamist. Võttes arvesse, et käesoleva määruse territoriaalne kohaldamisala on seotud liidus tegutsemise mõistega, peaksid ESG reitingute kasutajad tegema koostööd ESG reitingu andjatega, kellele on antud tegevusluba või kes on käesoleva määruse kohaselt registreeritud. Teatavatel juhtudel peaks liidus asuval ESG reitingute kasutajal olema võimalik teha koostööd väljaspool liitu asuva ESG reitingu andjaga, kes ei ole käesoleva määruse alusel tegevusluba saanud ega tunnustatud. Sellistel juhtudel tuleks rangelt järgida eritingimusi, et vältida käesoleva määruse nõuetest kõrvale hoidmise ohtu.*
- (17) *Selleks et määrata piisavalt täpselt kindlaks toodete valik, mille suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, peaks ESG reitingu määratlus piirduma arvamuste või punktisummadega või nende kombinatsiooniga, mis põhinevad nii kehtestatud meetodikal kui ka kindlaksmääratud järjestussüsteemil, nagu reitingukategooriad. Näiteks objekti määramist kategooriasse või paigutamist skaalale, mis on kas positiivne või negatiivne, võttes aluseks keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigustega seotud või juhtimistegurite või riskidele avatuse kohta kehtestatud meetodika, tuleks käsitada käesoleva määruse kohaldamisel järjestussüsteemina.*

- (18) *Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada selliste keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigusi ning juhtimistegureid käsitlevate andmete avaldamise või levitamise suhtes, mis ei too kaasa ESG reitingu koostamist. Lisaks ei tohiks käesolevat määrust kohaldada toodete ega teenuste suhtes, mis sisaldavad mõnda ESG reitingu elementi, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/65/EL⁷ sätestatud investeerimisuuringuid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/2631⁸ sätestatud Euroopa rohevõlakirjade välised hindamised ning välised hindamised ja teise poole arvamused keskkonnakestlikuna turustatavate võlakirjade, kestlikkusega seotud võlakirjade ning kestlikuna turustatavate võlakirjade, laenude ja muud liiki võlainstrumentide kohta ei peaks samuti kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse, kui sellised välised hindamised ja teise poole arvamused ei sisalda välise hindaja või teise poole arvamuse esitaja antud ESG reitinguid. Välised hindamised hõlmavad emiteerimiseelse avalikustamise, näiteks Euroopa rohevõlakirjade teabelehtede või kestlikena turustatavate võlakirjade raamistike hindamist, samuti emiteerimisjärgse avalikustamise, näiteks Euroopa rohevõlakirjadest saadud tulu iga-aastaste jaotusaruannete, Euroopa rohevõlakirjade mõjuaruannete ja keskkonnakestlikena turustatavate võlakirjade aruannete hindamist. Lisaks ei tuleks käesolevat määrust kohaldada üksnes akrediteerimis- või sertifitseerimisprotsesside jaoks koostatud reitingute suhtes, kuivõrd need reitingud ei ole suunatud investeerimisanalüüsile, finantsanalüüsile, investeerimisotsuste tegemisele ega finantsotsuste tegemisele. Samuti ei tuleks käesolevat määrust kohaldada ESG märgistamistegevuse suhtes, tingimusel et üksustele, finantsinstrumentidele või toodetele antavate ESG märgistega ei kaasne ESG reitingu avalikustamine.*

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. novembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2631 Euroopa rohevõlakirjade ning teabe vabatahtliku avaldamise kohta seoses keskkonnakestlikuna turustatavate ja kestlikkusega seotud võlakirjadega (ELT L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj>).

- (19) *Lisaks ei tuleks käesolevat määrust kohaldada Euroopa Keskpangade Süsteemi (EKPS) liikmete antud reitingute suhtes, kui neid reitinguid ei avaldata ega levitata ärilistel eesmärkidel. Kohaldamisala sellise piiramise eesmärk on tagada, et käesolev määrus ei mõjutaks tahtmatult EKPSi meetmeid, mille eesmärk on võtta EKPSi rahapoliitika tagatiskaalutlusi arvesse kliimakaalutlusi või muid keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskaalutlusi, kui EKPS täidab oma peamist eesmärki säilitada hindade stabiilsus ja seda eesmärki piiramata toetab liidu üldist majanduspoliitikat.*
- (20) *Kui ettevõtja või finantsasutus avalikustab teabe enda või oma väärtusahela kestlikkusemõju, -riskide ja -võimaluste kohta, ei tohiks sellist teavet käsitada käesoleva määruse kohase ESG reitinguna.*
- (21) *Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada eritellimusel koostatud ESG reitingute suhtes, mis edastatakse üksnes tellimuse esitanud isikule ning mida ei kavatseta tellimuse alusel või muul viisil avalikustada ega levitada. Samuti ei tuleks käesolevat määrust kohaldada liidus reguleeritud finantsettevõtjate antud ESG reitingute suhtes, mida kasutatakse üksnes sisemistel eesmärkidel või ettevõtja või kontserni piires finantsteenuste või -toodete pakkumiseks.*

(22) *Selleks et veelgi parandada siseturu toimimist ja investorikaitse, on oluline tagada liidus reguleeritud finantsettevõtjate antud ja nende finantstoodetes või -teenustes sisalduvate ESG reitingute piisav ja järjepidev läbipaistvus, kui sellised reitingud avalikustatakse ja on seetõttu kolmandatele isikutele nähtavad. Investorid peaksid saama ESG reitingute aluseks olevate meetodite kohta piisavat teavet ja need tuleks reklaamteadetes avalikustada. Seepärast peaks käesolev määrus täiendada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2088⁹ kehtestatud reklaamteadetega seotud avalikustamiskohustusi. Samasugust teavet tuleks nõuda ka kõigilt muudelt liidus reguleeritud finantsettevõtjatelt, kes avalikustavad nende reguleeritud finantsettevõtjate antud ESG reitingu kolmandatele isikutele oma reklaamteadetes, välja arvatud juhtudel, kui nende suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2019/2088. Investorid peaksid saama liidus reguleeritud finantsettevõtja veebisaidil oleva lingi kaudu sama teabe, mida ESG reitingu andjatelt nõutakse käesoleva määruse III lisa punkti 1 kohaselt, võttes ühtlasi arvesse finantsturu osaliste ja finantsnõustajate poolt määruse (EL) 2019/2088 kohaselt juba avalikustatud teabe sisu. Teised liidus reguleeritud finantsettevõtjad peaksid avalikustama sama teabe, võttes arvesse eri liiki finantstooteid, nende omadusi ja nendevahelisi erinevusi ning vajadust vältida dubleerimist muude kohaldatavate regulatiivsete nõuete kohaselt juba avaldatud teabega. Üldiselt tuleks vältida kohaldatavate avalikustamismõuete dubleerimist. Samal eesmärgil tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta liidus reguleeritud finantsettevõtjad, kes annavad ESG reitinguid ja kasutavad neid reitinguid kolmandatele isikutele pakutavates finantstoodetes või -teenustes.*

⁹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).*

- (23) *Mittetulundusühendusi, kes annavad ESG reitinguid mitteäriksel eesmärksidel ja avaldavad need reitingud tasuta, ei tuleks pidada käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvaks. Nad peaksid siiski püüdma järgida käesolevas määruses sätestatud läbipaistvusnõudeid, kui need on kohaldatavad. Kui mittetulundusühendused võtavad hindamisobjektidelt ja hindamisobjekti emitentidelt oma platvormi kaudu andmete esitamise või reitingu saamise eest tasu või kui nad võtavad ESG reitingute kasutajatelt tasu ESG reitinguid käsitlevale teabele juurdepääsu saamise eest, tuleks neile kohaldada käesoleva määruse nõudeid.*
- (24) *Füüsilised isikud, sealhulgas teadlased ja ajakirjanikud, kes avaldavad ja levitavad ESG reitinguid mitteäriksel eesmärksidel, ei peaks käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluma.*
- (25) *Äriühingute ESG profiili hindamisel ning oma kestlike investeerimis- ja rahastamisotsuste tegemise protsessides tuginevad muu hulgas krediiasutused, investeerimisühingud, kindlustusandjad ja edasikindlustusandjad nii välistele ESG reitingutele kui ka välistele ESG andmeid hõlmavatele toodetele. Kuigi finantsasutused peaksid kandma vastutust nende finantstootide puudutavate rohepesu süüdistuste korral, siis üksnes üksuseid või finantstootide käsitleva ESG teabe levitamine nende endi välja töötatud või kehtestatud metoodika abil, muu hulgas heitkoguseid ja negatiivse ESG mõjuga tegevust või juhtumeid käsitlevaid andmeid sisaldava teabe levitamine, ei peaks käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluma. Komisjon peaks korraldama käesoleva määruse läbivaatamise, et hinnata, kas kindlaksmääratud kohaldamisala on piisav, et tagada investorite ja tarbijate usaldus finantstootete ja -teenuste kestlikkustulemuste vastu. Vajaduse korral peaks komisjon kaaluma käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate ESG andmeid hõlmavate toodete ning ESG andmeid hõlmavate toodete pakkujate ringi laiendamist.*

- (26) Oluline on kehtestada normid, millega tagatakse, et liidus tegevusloa saanud ESG reitingu andjate antud ESG reitingud on piisavalt kvaliteetsed, nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid nõudeid, **mis arvestavad eri ärimudelite olemasolu**, ja nendega tagatakse turu usaldusväärsus. Neid norme kohaldataks keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid sisaldavate üldiste ESG reitingute suhtes ning reitingute suhtes, mis hindavad ainult ühte keskkonna-, sotsiaal- või juhtimistegurit või selle teguri alakomponenti. **Tuleks esitada eraldi keskkonna- (E), sotsiaal- (S) ja juhtimisalased (G) reitingud, mitte üks E-, S- ja G-tegureid koondav ESG reiting. Kui ESG reitingu andjad otsustavad anda koondreitinguid, peaksid nad avalikustama igale kategooriale (E, S ja G) antud määra ja kaalu ning esitama selle teabe viisil, mis tagab, et iga kategooriat saaks võrrelda teiste kategooriatega.**

(27) Võttes arvesse väljaspool liitu *asuvatelt reitingu andjatelt* saadud ESG reitingute kasutamist ning selleks, et tagada turu usaldusväarsus, investorite kaitse ja käesoleva määruse nõuetekohane täitmine, on vaja kehtestada nõuded, mille alusel *väljaspool liitu asuvad* ESG reitingu andjad võivad liidus oma teenuseid pakkuda. Seepärast on *väljaspool liitu asuvate* ESG reitingu andjate jaoks kavandatud kolm võimalikku korda: samaväärsus, kinnitamine ja tunnustamine. Reeglina peaksid järelevalve ja reguleerimine kolmandas riigis olema samaväärsed liidu ESG reitingute järelevalve ja reguleerimisega. Seepärast saab *väljaspool liitu asuv ja kolmandas riigis tegevusloa saanud või registreeritud* ESG reitingu andja ESG reitinguid liidus pakkuda üksnes juhul, kui komisjon on teinud positiivse otsuse kolmandas riigis kasutatava korra samaväärsuse kohta. Et vältida võimalikku kahjulikku mõju, mis tuleneb sellest, kui *väljaspool liitu asuv* ESG reitingu andja lõpetab järsku ESG reitingute pakkumise liidus, tuleks aga ette näha teatavad muud korrad, nimelt kinnitamine ja tunnustamine. Igal kontsernistruktuuriga ESG reitingu andjal peaks olema võimalik kasutada väljaspool liitu koostatud ESG reitingute kinnitamise mehhanismi. *Selleks peaks ta kontserni sees asutama* liidu tegevusloaga ESG reitingu andja. *See tegevusloa saanud ESG reitingu andja peaks tagama, et kinnitatud ESG reitingute andmine ja levitamine vastab nõuetele, mis on vähemalt sama ranged kui käesoleva määruse nõuded. Lisaks peaks liidus asuval ESG reitingu andjal olema vajalikud eriteadmised, et jälgida tulemuslikult väljaspool liitu asuva ESG reitingu andja ESG reitingute andmist ja levitamist, ning selleks, miks kinnitatud reitinguid annab väljaspool liitu asuv reitinguandja, peaks olema objektiivne põhjus. Käesolevale määrusele vastavuse tõendamise nõuet ei tuleks kohaldada iga üksiku kinnitatud ESG reitingu puhul, vaid pigem ESG reitingu andja kasutatavate üldiste meetodite ja menetluste puhul. ESG reitingu andjad, kes on direktiivis 2013/34/EL sätestatud kriteeriumide kohaselt liigitatud väikesteks ettevõtjateks või väikesteks kontsernideks (edaspidi „väikesed ESG reitingu andjad“), peaksid omalt poolt saama kasutada tunnustamiskorda. Kui väljaspool liitu asuva ESG reitingu andja suhtes kohaldatakse kolmandas riigis järelevalvet, tuleks kehtestada asjakohane koostöökord, et tagada tõhus teabevahetus kolmanda riigi asjaomase pädeva asutusega.*

- (28) *Tegevuskoha mõiste laieneb igasugusele tegelikule ja tulemuslikule tegevusele, mida viiakse ellu stabiilse tegevuskoha kaudu. Otsustades, kas väljaspool liitu asuval üksusel on tegevuskoht liikmesriigis, on asjakohane võtta arvesse tegevuskoha stabiilsust, tegeliku tegevuse toimumist liidus ning majandustegevuse ja osutatavate teenuste iseloomu.*
- (29) *Liit on üks peamisi ESG reitingute turge. Samuti on see üks esimesi jurisdiktsioone, kus reguleeritakse ESG reitingute läbipaistvust ja integriteeti. Komisjon peaks jätkama koostööd rahvusvaheliste partneritega, et soodustada ESG reitingu andjate suhtes kohaldatavate normide lähendamist.*
- (30) Et tagada investorite ja tarbijate suur usaldus siseturu vastu, tuleks ESG reitingu andjatelt, kes annavad liidus ESG reitinguid, nõuda tegevusluba. Seega on vaja kehtestada tegevusloa andmise, peatamise ja kehtetuks tunnistamise ühtlustatud tingimused ning kord. *Tegevusloa saanud ESG reitingu andjad peaksid teavitama ESMAt põhjendamatu viivitusega kõigist olulistest muudatustest oma esmase tegevusloa tingimustes. Oluliste muudatuste hulka kuulub näiteks filiaali avamine või sulgemine liidus. ESG reitingu andjatele suurema selguse tagamiseks peaks ESMA täpsustama, mida peetakse oluliseks muudatuseks, andes välja sellekohased suunised.*

- (31) Et tagada investoritele ja teistele ESG reitingute kasutajatele ulatuslik teave, tuleks ESG reitinguid ja ESG reitingu andjaid puudutav teave teha kättesaadavaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/2859¹⁰ loodud Euroopa ühtses juurdepääsupunktis (ESAP).
- (32) Et tagada ESG reitingute kvaliteet ja usaldusväärsus, peaksid ESG reitingu andjad kasutama rangeid, süstemaatilisi, *sõltumatu*id ning *põhjendatavaid* reitingumeetodeid, *mida rakendatakse pidevalt ja läbipaistval viisil. ESG reitingu andjaid tuleks julgustada arvesse võtma kahese olulisuse põhimõtte mõlemat aspekti.* ESG reitingu andjad peaksid ESG reitingute andmise meetodid läbi vaatama pidevalt ja vähemalt kord aastas, *võttes arvesse E-, S- või G-tegureid mõjutavaid liidu ja rahvusvahelisi suundumusi. Sellegipoolest on tähtis jätta ESG reitingu andjate meetodid neid põhimõtteid järgides nende endi otsustada.*

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2859, millega luuakse Euroopa ühtne juurdepääsupunkt, mis tagab keskse juurdepääsu finantsteenuste, kapitaliturgude ja kestlikkusega seotud avalikult kättesaadavale teabele (ELT L, 2023/2859, 20.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2859/oj>).

- (33) ■ ESG reitingu andjad peaksid avalikustama teabe meetodite, mudelite ja peamiste hindamiseelduste kohta, mida nad kasutavad oma ESG reitingutega seotud tegevuses ning **kõigis** oma ESG reitingu **toodetes**. Võttes arvesse seda, kuidas investorid ESG reitinguid kasutavad, tuleks reitingutoodetes selgelt avalikustada, kumba kahese olulisuse põhimõtte aspekti reitingus käsitletakse, nimelt kas tegemist on **nii hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi** olulise finantsriskiga kui ka **hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi** olulise mõjuga keskkonnale ja ühiskonnale üldiselt või võetakse arvesse ainult ühte neist. Samuti peaksid ESG reitingu andjad selgelt avaldama, kas reiting käsitleb muid mõõtmeid. Samal põhjusel peaksid ESG reitingu andjad esitama ESG reitingute **kasutajatele** üksikasjalikumad teavet meetodite, mudelite ja peamiste hindamiseelduste kohta. Selline teave peaks võimaldama ESG reitingute kasutajatel hoolikalt hinnata, kas tugineda kõnealustele ESG reitingutele. **Meetodeid**, mudeleid ja **peamisi hindamiseeldusi** puudutav teave ei tohiks samal ajal paljastada tundlikku äriteavet ega takistada uuendustegevust. **ESG reitingu andjad peaksid teada andma, kas nad on võtnud arvesse E-, S- või G-tegureid või nende koondnäitajat, milline on igale asjaomasele tegurile antud reiting ja milline on nende kaal koondnäitajas. ESG reitingu andjad peaksid avalikustama ka teabe neile kättesaadava info piiratuse kohta ning kasutatud meetodite piirangute kohta, näiteks kui nad hindavad ainult ühte kahese olulisuse põhimõtte aspektist või kui ESG reitingut väljendatakse suhtelises või absoluutväärtuses. ESG reitingu andjad peaksid avalikustama ka teabe võimaliku kontaktide kohta hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi sidusrühmadega.**

- (34) *Piisava kvaliteedi tagamiseks soovitatakse ESG reitingute iga teguri puhul võtta arvesse liidu eesmärke ja rahvusvahelisi standardeid. Seega peaksid ESG reitingute andjad esitama teabe selle kohta, kas ESG reitingus võetakse muu hulgas arvesse asjaomaste rahvusvaheliste lepingute, sealhulgas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“), mille liit kiitis heaks 5. oktoobril 2016¹¹, sihte ja eesmärke E-teguri puhul, vastavust Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonidele organiseerumisõiguse ja kollektiivläbirääkimiste õiguse kohta S-teguri puhul ning vastavust maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitlevatele rahvusvahelistele standarditele G teguri puhul.*
- (35) *Määrus (EL) 2019/2088, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852¹² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2464¹³ on pöördelised seadusandlikud algatused, mille eesmärk on parandada ESG nõuete kättesaadavust, kvaliteeti ja järjepidevust kogu finantsturu osaliste väärtusahelas, mis aitavad parandada ESG reitingute kvaliteeti.*
- (36) *Käesolev määrus ei tohiks mõjutada ESG reitingute andmise meetodeid ega ESG reitingute sisu. ESG reitingute andjate meetodite mitmekesisus tagab, et ESG reitingute kasutajate mitmesugustele vajadustele on võimalik vastata, ning edendab turul konkurentsi.*

¹¹ Nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 1).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses üriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15).

- (37) ***Kuigi ESG reitingu andjal peaks olema lubatud oma reitingumeetodis asjakohase teguri või peamise tulemusnäitajana kasutada vastavust määruses (EL) 2020/852 sätestatud taksonoomiale, ei tohiks käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvaid ESG reitinguid käsitada ESG märgistena, mis tähistavad vastavust määrusele (EL) 2020/852 või muudele standarditele või tagavad neile vastavuse või nendega kooskõla.***
- (38) ESG reitingu andjad peaksid tagama, et nende antavad ESG reitingud on sõltumatud, ***erapooletud, süstemaatilised*** ja piisavalt kvaliteetsed. Oluline on kehtestada organisatsioonilised nõuded, millega tagatakse võimalike huvikonfliktide ennetamine ja leevendamine. Et tagada oma sõltumatus, peaksid ESG reitingu andjad vältima huvikonflikte ning kui konflikti teke on vältimatu, siis seda sobilikul viisil lahendama. ESG reitingu andjad peaksid huvikonfliktist kiiresti teatama. Samuti peaksid nad talletama kõik mainimisväärsed ohud enda ning reitingute andmise protsessi kaasatud töötajate ja muude isikute sõltumatusele ning meetmed, mida on võetud, et selliseid ohte leevendada. Lisaks ei tohiks ESG reitingu andjatel võimalike huvikonfliktide vältimiseks olla lubatud pakkuda ***samas üksuses*** mitmeid muid tegevusi, sealhulgas konsultatsiooniteenuseid, krediidireitinguid, võrdlusaluseid, investeerimistegevust, auditit, krediidiasutuste tegevust või kindlustus- ja edasikindlustustegevust. Huvikonflikti ennetamiseks, tuvastamiseks, kõrvaldamiseks, lahendamiseks ja avalikustamiseks ning selleks, et tagada igal ajal ESG reitingute andmise ja kontrollimise protsessi kvaliteet, integriteet ja põhjalikkus, peaksid ESG reitingu andjad seoses reitingute andmise protsessi kaasatud töötajate ja muude isikutega kehtestama veel ka asjakohased asutusesisesed tegevuspõhimõtted ja sisekorra. Need peaksid eelkõige hõlmama sisekontrollimehhanismi ja ***järelevaatamisfunktsiooni***.

(39) *Huvikonfliktide ohu leevendamiseks tuleks mõningaid tegevusi pakkuda eraldi juriidiliste isikute kaudu. Mõnda neist tegevustest võiks siiski pakkuda sama juriidiline isik, kui asjaomasel ESG reitingu andjal on olemas piisavad meetmed ja menetlused, et tagada iga tegevuse sõltumatus ja vältida võimaliku huvikonfliktide ohu tekkimist otsuste tegemisel ESG reitingutega seotud tegevuse raames. Selline erand ei tohiks olla võimalik krediitireitingutega seotud tegevuse ning auditi ja konsultatsioonitegevuse puhul. Konsultatsioonitegevus hõlmab kestlikkusstrateegiate ja kestlikkusriskide või -mõju haldamise strateegiate väljatöötamist. Võrdlusaluste väljatöötamisega seoses peaks ESMA hindama, kas ESG reitingu andja kavandatavad meetmed on võimaliku huvikonfliktide ohu seisukohast asjakohased ja piisavad. Hindamisel peaks arvestama, kas võrdlusaluste haldur pakub kestlikkuse eesmärgi järgivaid võrdlusaluseid, eelkõige ELi kliimaülemineku võrdlusaluseid ja Pariisi kokkulepet järgivaid ELi võrdlusaluseid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1011¹⁴.*

¹⁴ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014 (ELT L 171, 29.6.2016, lk 1).*

(40) *ESG reitingu andjad peaksid tagama, et nende töötajad ega muud hindamisega seotud isikud ei osale ühegi hindamisobjekti ESG reitingu määramises ega mõjuta seda muul viisil, kui nende isikute ja hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi vahel on finants-, isiklik, äri-, tööalane või muu suhe ja on tõendeid selle kohta, et esineb oma töö hindamist, omahuvi, lobielemente või lähisidemeid, mille tulemusel objektiivne, mõistlik ja informeeritud kolmas isik järelmaks, võttes arvesse kohaldatud kaitsemeetmeid, et see seab ohtu nende isikute sõltumatuse. Kui ajavahemikul, mil ESG reitingu andja töötajad ja muud hindamisega seotud isikud osalevad hindamistegevuses, ühineb hindamisobjekt või hindamisobjekti emitent mõne muu üksusega või omandab mõne muu üksuse, peaksid need isikud tegema kindlaks kõik sel ajal eksisteerivad või hiljutised huvid või suhted, mis olemasolevaid kaitsemeetmeid arvesse võttes võiksid seada ohtu nende isikute sõltumatuse ja võime hindamistegevuses pärast ühinemise või omandamise jõustumise kuupäeva jätkuvalt osaleda, ja neid huve või suhteid hindama.*

- (41) Et suurendada selgust ja usaldust ESG reitingu andjate tegevuse vastu, on vaja kehtestada nõuded ESG reitingu andjate pidevaks järelevalveks *liidus. Arvestades reitinguagentuuride ja ESG reitingu andjate tegevuse märkimisväärseid sarnasusi ning sellest tulenevat ESG reitingu andjate õigusraamistiku kesksete aspektide laialdast vastavusse viimist õigusraamistikuga, mida kohaldatakse reitinguagentuuride suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1060/2009¹⁵, ning vajadust tagada käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamine ja ühtne järelevalve, on soovitatav, võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1060/2009 alusel tehtud otsust usaldada järelevalve ESMA-le, usaldada ka ESG reitingu andjate järelevalve ESMA-le. Järelevalve usaldamine ESMA-le käesoleva määruse alusel ei loo pretsedenti ja seda ei tohiks tõlgendada finantsteenuste sektoris järelevalvekohustuste määramise tava või poliitika kehtestamisena.*
- (42) *Lisaks sellele, et ESG reitinguid kasutatakse finantsteenuste sektoris, kasutatakse neid ka hangete ja tarneahelate kontekstis. Seepärast peaks ESMA võtma ESG reitingu andjate üle järelevalve tegemisel arvesse vahet finantsteenuste sektoris tegutsevate ESG reitingu andjate ja väljaspool finantsteenuste sektorit tegutsevate ESG reitingu andjate vahel.*

¹⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 1).*

- (43) ESMA peaks saama välja nõuda kogu teabe, mida ta tulemuslikuks järelevalveks vajab. Seega peaks ta saama seda küsida ESG reitingu andjatelt, ESG reitingutega seotud tegevuses osalevatelt isikutelt, **hindamisobjektidelt ja hindamisobjektide emitentidelt**, kolmandatelt isikutelt, kellele ESG reitingu andjad on andnud edasi tööülesanded või tegevused, ESG reitingu andjate või ESG reitingutega seotud tegevusega muul viisil tihedalt ja sisuliselt seotud isikutelt **ning tunnustamiskorra alusel määratud seaduslikelt esindajatelt**.
- (44) ESMA-l peaks olema võimalik teha järelevalvet ning eelkõige kohustada ESG reitingu andjaid rikkumist lõpetama, esitama täielikku ja paikapidavat teavet ning nõustuma uurimise või kohapealse kontrolliga. Et ESMA saaks neid järelevalveülesandeid täita, peaks tal olema võimalik määrata trahve ja sunniraha.
- (45) Arvestades ESMA rolli liidu asutusena, kes annab ESG reitingu andjatele tegevuslubasid ja teeb nende üle järelevalvet, peaks ESMA töötama välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud ja esitama need komisjonile. ESMA peaks lisaks täpsustama, millist teavet on vaja selleks, et anda ESG reitingu andjatele tegevusluba. Komisjonile tuleks anda õigus võtta need regulatiivsed tehnilised standardid vastu delegeeritud õigusaktidega vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 ning kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

- (46) ESMA-l peaks ESG reitingu andjatele tegevuslubade andmisel ja nende üle järelevalve tegemisel olema õigus võtta järelevalve alla kuuluvatelt üksustelt järelevalvetasusid. ***Sellised tasud peaksid olema proportsionaalsed ning piisavad, arvestades ESG reitingu andjate suurust ja nende järelevalve ulatust.***
- (47) Et käesoleva määruse tehnilisi aspekte täiendavalt täpsustada, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, ***milles määratakse täpsemalt kindlaks trahvide või sunniraha määramise kord,*** sealhulgas sätted, mis käsitlevad kaitseõigust, tähtaegu, trahvide ja sunniraha kogumist, ning üksikasjalikud normid trahvide ja sunniraha määramise ja täitmisele pööramise aegumistähtaegade kohta ning milles määratakse kindlaks tasu liik, mille eest tasu küsitakse, tasu suurus ja tasu maksmise viis. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹⁶ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

¹⁶ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (48) Vaja on mitut meetet, millega toetatakse väikeseid ESG reitingu andjaid, et võimaldada neil jätkata oma tegevust või siseneda turule pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva. *Seda arvesse võttes tuleks kehtestada ajutine kord, mis hõlbustaks väikeste ESG reitingu andjate turule sisenemist ja toetaks selliste väikeste ESG reitingu andjate arengut, kes tegutsesid liidus juba enne käesoleva määruse jõustumist. Selle ajutise korra kohaselt peaksid väikesed ESG reitingu andjad end registreerima ESMA-s, ilma et neil oleks vaja liidus tegutsemiseks tegevusluba, ning nende suhtes tuleks kohaldada üksnes käesoleva määruse organisatsioonilisi ja läbipaistvust puudutavaid nõudeid. ESMA-l peaks olema õigus nõuda teavet, korraldada üldisi uurimisi ja kohapealseid kontrole ning võtta haldusmeetmeid. ESMA peaks tagama, et välditakse käesolevast määrusest kõrvalehoidmise ohtu, eelkõige takistades, et direktiivis 2013/34/EL sätestatud kriteeriumide kohaselt keskmise suurusega või suurtesse kontsernidesse kuuluvad väikeettevõtjad saaksid kasu ajutisest korrast. Kui ajutine kord lõpeb, peaksid väikesed ESG reitingu andjad taotlema liidus tegutsemiseks tegevusluba ja nende suhtes tuleks kohaldada proportsionaalseid juhtimise nõudeid ning järelevalvetasusid, mis on proportsionaalsed asjaomase ESG reitingu andja aastase netokäibega.*

- (49) ***Kui hindamisobjekt, hindamisobjekti emitent või investor taotleb ESG reitingut vähemalt kahelt ESG reitingu andjalt, võib ta kaaluda vähemalt ühe sellise ESG reitingu andja määramist, kelle ESG reitingu tegevuse turuosa liidus ei ületa 10 %.***
- (50) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kehtestada järjepidev ja tõhus kord ESG reitingutega seotud probleemide ja nõrkade kohtadega tegelemiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda määruse ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (51) Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamist.
- (52) ***Euroopa Keskpank esitas omaalgatusliku arvamuse 4. oktoobril 2023,***

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I jaotis
Reguleerimisese, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine regulatiivne käsitusviis, et suurendada ESG reitingutega seotud tegevuse integriteeti, läbipaistvust, **võimaluse korral võrreldavust**, vastutust, **usaldusväarsust**, head valitsemistava ja sõltumatust, aidates seeläbi parandada ESG reitingute läbipaistvust ja kvaliteeti **ning edendada liidu kestliku rahanduse tegevuskava elluviimist**. Määruse eesmärk on aidata kaasa siseturu sujuvale toimimisele ning saavutada samal ajal tarbijate ja investorite kõrgetasemeline kaitse, vältides rohepesu ja muud liiki väärinfot, sealhulgas nn sotsiaalpesu (*social washing*), kehtestades ESG reitingutega seotud läbipaistvusnõuded ning normid ESG reitingu andjate tegevuse korralduse ja läbiviimise kohta.

Artikkel 2
Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liidus tegutsevate ESG reitingu andjate antud ■ ESG reitingute suhtes.

ESG reitingu andjaid käsitatakse liidus tegutsevatena järgmistel juhtudel:

- a) *liidus asuvad ESG reitingu andjad,*
- i) *kui nad annavad ja avaldavad oma ESG reitingud oma veebisaidil või muul viisil või*
 - ii) *kui nad annavad ja levitavad oma ESG reitinguid tellimuse või muude lepinguliste suhete alusel liidus reguleeritud finantsettevõtjatele, direktiivi 2013/34/EL kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele, direktiivi 2004/109/EÜ kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele või liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele või liikmesriikide ametiasutustele;*
- b) *väljaspool liitu asuvad ESG reitingu andjad, kui nad annavad ja levitavad oma ESG reitinguid tellimuse või muude lepinguliste suhete alusel liidus reguleeritud finantsettevõtjatele, direktiivi 2013/34/EL kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele, direktiivi 2004/109/EÜ kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele või liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele või liikmesriikide ametiasutustele.*

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) ESG erareitingud, mis ei ole ette nähtud avalikustamiseks ega levitamiseks;
- b) **■** liidus reguleeritud finantsettevõtjate antud ESG reitingud, mida kasutatakse *üksnes* asutusesisestel eesmärkidel või *ettevõtja või kontserni piires* finantsteenuste *või* -toodete pakkumiseks;

- c) *liidus reguleeritud finantsettevõtjate antud ESG reitingud, mis:*
- i) *on osa tootest või teenusest, kui sellised tooted või teenused on juba reguleeritud liidu õigusega, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 883/2004¹⁷, määrusega (EL) 2019/2088, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega 2013/36/EL¹⁸, 2014/65/EL, 2009/138/EÜ¹⁹, 2009/65/EÜ²⁰, 2011/61/EL²¹ ja (EL) 2016/2341²², Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2020/1503²³, (EL) 2023/1114²⁴ ja (EL) 2016/1011, ning*
 - ii) *avalikustatakse kolmandale isikule.*

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta määrus (EL) 2020/1503, mis käsitleb ettevõtjatele Euroopa ühisrahastusteenuse osutajaid ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1129 ja direktiivi (EL) 2019/1937 (ELT L 347, 20.10.2020, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40).

Käesoleva punkti esimese lõiguga hõlmatud olukordades, kui liidus reguleeritud finantsettevõtja avalikustab ESG reitingu oma reklaamteadete osana kolmandatele isikutele, lisab ta oma veebisaidile sama teabe, mida nõutakse käesoleva määruse III lisa punktis 1, ning avalikustab kõnealustes reklaamteadetes lingi kõnealusele veebisaidil avalikustatud teabele, välja arvatud juhul, kui selle suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2019/2088 artikli 13 lõiget 3.

Käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud valdkondlike seadusandlike aktide kohaselt määratud pädevad asutused jälgivad liidus reguleeritud finantsettevõtjate vastavust käesoleva punkti esimese lõigu nõuetele kooskõlas kõnealuste valdkondlike seadusandlike aktidega antud volitustega;

- d) ESG reitingud, mille on andnud väljaspool liitu asuvad ESG reitingu andjad, kellele ei ole II jaotise alusel tegevusluba antud ja keda ei ole tunnustatud, ning kes vastavad järgmistele tingimustele:*

- i) *ESG reitingut levitatakse liidus asuva ESG reitingu kasutaja ainuisikulisel algatusel, ilma et ESG reitingu andja või tema nimel tegutsev kolmas isik oleks eelnevalt temaga ühendust võtnud, soovitusi esitanud ning müügiesitust, reklaami või muid algatusi teinud; sellist ESG reitingut, mida levitab liidus väljaspool liitu asuv reitinguandja, kelle ESG reitingutega seotud tegevuse turuosa liidus saavutab olulise suuruse või kellel on veebisait vähemalt ühes liidu ametlikus keeles, mis ei ole rahvusvahelises rahanduses tavapärane keel, ei loeta ESG reitingu kasutaja ainuisikulisel algatusel levitatuks.*
- ESG reitingu kasutaja algatus, millele on osutatud käesoleva punkti esimeses lõigus, ei anna väljaspool liitu asuvale ESG reitingu andjale õigust levitada sellele kasutajale ESG reitinguid korduvalt ega levitada ESG reitinguid liidus teistele ESG reitingute kasutajatele;*
- ii) *käesoleva määruse alusel tegevusloa saanud ESG reitingu andja pakutavatele reitingutele ei ole asendust;*
- e) *keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigusi ning juhtimistegureid käsitlevate andmete avaldamine või levitamine;*
- f) *vastavalt määrusele (EÜ) nr 1060/2009 antud krediidireitingud ja muud ESGga seotud punktisummad või hinnangud, mis on koostatud või avaldatud krediidireitingute andmise meetodite osana või krediidivõimelisuse hindamise sisendi või väljundina;*

- g) tooted või teenused, mis hõlmavad ESG reitingu andmeid, *sealhulgas direktiivi 2014/65/EL kohased investeerimisuuringud*;
- h) *määruses (EL) 2023/2631 sätestatud Euroopa rohevõlakirjade välised hindamised*;
- i) *välised hindamised ja teise poole arvamused keskkonnakestlikuna turustatavate võlakirjade, kestlikkusega seotud võlakirjade ning kestlikuna turustatavate võlakirjade, laenude ja muud liiki võlainstrumentide kohta, kui sellised välised hindamised ja teise poole arvamused ei sisalda välise hindaja või teise poole arvamuse esitaja antud ESG reitinguid*;
- j) liidu institutsioonide, organite ja asutuste või liikmesriikide ametiasutuste antud ESG reitingud, *kui neid reitinguid ei avaldata ega levitata ärilistel eesmärkidel*;
- k) tegevusloa saanud ESG reitingu andja *antud* ESG reitingud, *kui need reitingud avaldab või neid levitab* kolmas isik;
- l) ESG reitingud, mille on andnud *Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmed, kui neid reitinguid ei avaldata ega levitata ärilistel eesmärkidel*;
- m) *määruse (EL) 2019/2088 artiklite 6, 8, 9, 10, 11 ja 13 kohane teabe kohustuslik avalikustamine*;
- n) *määruse (EL) 2020/852 artiklite 5, 6 ja 8 kohane teabe avalikustamine*;
- o) *üksnes akrediteerimis- või sertifitseerimisprotsesside jaoks välja töötatud ESG reitingud, mis ei ole suunatud investeerimisanalüüsile, finantsanalüüsile, investeerimisotsuste tegemisele ega finantsotsuste tegemisele*;

- p) märgistamistegevus, tingimusel et asjaomastele üksustele, finantsinstrumentidele või finantstoodetele märgise andmine ei too kaasa ESG reitingu avalikustamist;*
- q) mittetulundusühenduste poolt mitteäriksel eesmärkidel avaldatud või levitatud ESG reitingud.*

Erandina esimese lõigu punktist q on mittetulundusühenduste suhtes kohaldatavale käesoleva määruse nõudeid, kui nad võtavad hindamisobjektidelt või hindamisobjektide emitentidelt oma platvormi kaudu andmete esitamise või reitingu saamise eest tasu või kui nad võtavad ESG reitingute kasutajatelt tasu ESG reitinguid käsitlevale teabele juurdepääsu saamise eest.

3. *ESMA, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010²⁵ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010²⁶ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (EIOPA) (koos tuntud kui „Euroopa järelevalveasutused“ või ESAd) töötavad ühiskomitee kaudu välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõike 2 esimese lõigu punkti c teise lõigu kohaselt avalikustatava teabe esitusviisi ja sisu üksikasjad, võttes arvesse eri liiki finantstooted, nende omadusi ja erinevusi ning vajadust vältida kooskõlas kohaldatavate regulatiivsete nõuetega juba avaldatud teabe dubleerimist.*

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

²⁵ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).*

²⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).*

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „ESG reiting“ – arvamus või punktisumma või mõlema kombinatsioon, **mis puudutab hindamisobjekti** profiili, **keskkonna-, sotsiaal- ja** inimõigustega seotud omadusi või **juhtimistegureid, või hindamisobjekti ESG teguritega seotud riskidele avatust või keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigustega seotud või juhtimisteguritele avalduvat mõju ning** mis põhineb **nii** kehtestatud meetodikal **kui ka** reitingukategooriate kindlaksmääratud järjestamise süsteemil, olenemata sellest, kas selline ESG reiting on tähistatud kui „ESG reiting“, „**ESG arvamus**“ või „ESG punktisumma“;
- 2) „**ESG** arvamus“ – **ESG** hinnang, mis põhineb reeglipõhisel meetodikal ja reitingukategooriate kindlaksmääratud järjestamise süsteemil, kaasates reitinguanalüütiku otseselt reitinguprotsessi;
- 3) „**ESG** punktisumma“ – andmetest reeglipõhise meetodikaga tuletatud **ESG** mõõt, mis põhineb üksnes eelnevalt kindlaks määratud statistilisel või algoritmilisel süsteemil või mudelil, ilma et reitinguanalüütik annaks täiendavat olulist analüütilist sisendit;
- 4) „ESG reitingu andja“ – juriidiline isik, kes kutsetegevuse raames tegeleb **ESG reitingute andmise ja avaldamise või levitamise**ga;

- 5) „liidus reguleeritud finantsettevõtja“ – mis tahes õiguslikus vormis ettevõtja, kes on:
- a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013²⁷ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus;
 - b) direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud investeerimisühing;
 - c) direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b määratletud alternatiivse investeerimisfondi valitseja, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 345/2013²⁸ artikli 3 punktis c määratletud kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 346/2013²⁹ artikli 3 punktis c määratletud kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/760³⁰ artikli 2 punktis 12 määratletud Euroopa pikaajalise investeerimisfondi valitseja;

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 345/2013 Euroopa riskikapitalifondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 1).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 346/2013 Euroopa sotsialettevõtlusfondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 18).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/760 Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 98).

- d) direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis b määratletud fondivalitseja;
- e) direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 1 määratletud kindlustusandja;
- f) direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punktis 4 määratletud edasikindlustusandja;
- g) direktiivi (EL) 2016/2341 artikli 6 punktis 1 määratletud tööandja kogumispensioni asutus;
- h) pensionikindlustusasutus, kes haldab selliseid pensioniskeeme, mida loetakse määruse (EÜ) nr 883/2004 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 987/2009³¹ kohaldamisalasse kuuluvateks pensioniskeemideks, ning kõik juriidilised isikud, kes on asutatud sellistesse skeemidesse investeerimiseks;

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

- i) direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud alternatiivne investeerimisfond, mille üle tehakse järelevalvet kohaldatava riigisisese õiguse alusel;
- j) direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud eurofond;
- k) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012³² artikli 2 punktis 1 määratletud keskne vastaspool;
- l) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014³³ artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud väärtpaberite keskdepositoorium;
- m) direktiivi 2009/138/EÜ artikli 211 kohaselt tegevusloa saanud kindlustuse või edasikindlustuse eriotstarbeline varakogum;
- n) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2402³⁴ artikli 2 punktis 2 määratletud väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja;

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaberistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaberistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).

- o) direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis f määratletud kindlustusvaldusettevõtja või direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis h määratletud segafinantsvaldusettevõtja, mis kuulub kindlustusgruppi, mille suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 213 kohaselt konsolideerimisgrupi tasandil järelevalvet ja mis ei ole nimetatud direktiivi artikli 214 lõike 2 kohaselt konsolideerimisgrupi järelevalvest vabastatud;
- p) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 20 määratletud finantsvaldusettevõtja;**
- q) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366³⁵ artikli 4 punktis 4 määratletud makseasutus;
- r) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ³⁶ artikli 2 punktis 1 määratletud e-raha asutus;
- s) määruse (EL) 2020/1503 artikli 2 lõike 1 punktis e määratletud ühisrahastusteenuse osutaja;

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ja 2013/36/EL ning määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ja direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

- t) määruse (EL) 2023/1114 artikli 3 lõike 1 punktis 15 määratletud krüptovarateenuse osutaja, kes osutab ühte või mitut määruse (EL) 2023/1114 artikli 3 lõike 1 punktis 16 määratletud krüptovarateenust;
 - u) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 2 määratletud kauplemisteabehoidla;
 - v) määruse (EL) 2017/2402 artikli 2 punktis 23 määratletud väärtpaberistamise register;
 - w) määruse (EL) 2016/1011 artikli 3 lõike 1 punktis 6 määratletud võrdlusaluste haldur;
 - x) määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 3 lõike 1 punktis b määratletud reitinguagentuur;
- 6) „reitinguanalüütik“ – isik, kes koostab ESG reitingute andmiseks vajalikke analüüse;
- 7) „**hindamisobjekt**“ – ESG reitinguga **■** otseselt või kaudselt hinnatav juriidiline isik, finantsinstrument, finantstoode, ametiasutus või avalik-õiguslik isik, olenemata sellest, kas sellist reitingut on taotletud ja kas juriidiline isik, ametiasutus või avalik-õiguslik isik on esitanud kõnealuse ESG reitingu **■** jaoks teavet;

- 8) **„finantsinstrument“ – direktiivi 2014/65/EL I lisa C jaos loetletud instrument;**
- 9) „ESG reitingu kasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, agentuur või muu avalik-õiguslik isik, kellele ■ ESG reitingut **levitatakse tellimuse või muude lepinguliste suhete alusel;**
- 10) „pädevad asutused“ – asutused, mille iga liikmesriik on kooskõlas käesoleva määruse **artikliga 30** määranud;
- 11) **„juhtorgan“ – ESG reitingu andja organ või organid, mis on ametisse määratud kooskõlas riigisisese õigusega, mille pädevuses on ESG reitingu andja strateegia ja eesmärkide kehtestamine ja tegevuse üldine suunamine, mis jälgivad ja kontrollivad ESG reitingu andja juhtkonna otsuste tegemist ning millesse kuuluvad isikud, kes ESG reitingu andja tegevust tegelikult juhivad;**
- 12) „kõrgem juhtkond“ – isik või isikud, kes tegelikult juhivad ESG reitingu andja tegevust, ning selle ESG reitingu andja haldus- või järelevalvenõukogu liige või liikmed;
- 13) „ESG reitingu andjate kontsern“ – liidus asuvate ettevõtete kontsern, mis koosneb emaettevõtjast ja selle tütarettevõtjatest direktiivi 2013/34/EL artikli 2 tähenduses, ning ettevõtjad, kellel on ärisuhe ja kes tegelevad ESG reitingute andmisega.

II jaotis
ESG reitingu andmine liidus

Artikkel 4

Nõuded liidus *tegutsemiseks*

Juriidilise isiku suhtes, kes soovib *tegutseda* liidus *ESG reitingu andjana*, kohaldatakse üht järgmist *nõuet*:

- a) artiklis 6 osutatud ESMA väljastatud tegevusluba;
- b) artiklis 10 osutatud samaväärsust kinnitav otsus ja kõnealuses artiklis osutatud tingimuste täitmine;
- c) artiklis 11 osutatud luba kinnitamiseks;
- d) artiklis 12 osutatud tunnustamine.

Artikkel 5

Ajutine kord väikestele ESG reitingu andjatele

1. *Erandina artiklist 4 kohaldatakse liidus asuva ESG reitingu andja suhtes, kes on liigitatud väikeseks ettevõtjaks või väikekontserniks vastavalt direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 2 esimese lõigu või artikli 3 lõike 5 esimese lõigu tähenduses (edaspidi „väike ESG reitingu andja“), kes asub liidus ja soovib tegutseda liidus, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artikli 15 lõikeid 1, 5 ja 7, artikleid 23 ja 24 ning artikleid 32–37, tingimusel et:*

- a) *ta teavitab ESMA-t oma liidus tegutsemise kavatsusest ning*
 - b) *ESMA registreerib ta enne liidus tegutsema asumist.*
2. *ESMA otsustab 90 tööpäeva jooksul alates lõike 1 punktis a osutatud teate saamisest, kas registreerida teataja väikese ESG reitingu andjana. ESMA teavitab teatajat oma otsusest viie tööpäeva jooksul.*
3. *Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ESG reitingu andja ei liigitu enam väikeseks ESG reitingu andjaks või kui tema registreerimisest vastavalt käesoleva artikli lõike 1 punktile b on möödunud kolm aastat, olenevalt sellest, kumb juhtub varem, kohaldatakse ESG reitingu andja suhtes kõiki käesoleva määruse sätteid ja ta peab kuue kuu jooksul taotlema tegevusluba liidus tegutsemiseks vastavalt käesoleva jaotise 1. peatükile.*
4. *Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ESG reitingu andjad võivad otsustada järgida käesolevat määrust, taotledes ESMA-lt tegevusluba vastavalt artiklile 6. Kui ESG reitingu andjad otsustavad järgida käesolevat määrust, kohaldatakse määrust nende suhtes tervikuna.*

1. peatükk

Liidus *tegutsemise loa andmine liidus asuvatele ESG reitingu andjatele*

Artikkel 6

Liidus tegutsemiseks tegevusloa taotlemine

1. Liidus asuvad juriidilised isikud, kes soovivad liidus *tegutseda vastavalt artikli 2 lõike 1 punktile a*, taotlevad ESMA-lt tegevusluba.
2. Lõikes 1 osutatud tegevusloa taotlus sisaldab kogu käesoleva määruse I lisas loetletud teavet ja see esitatakse ükskõik millises liidu ametlikus keeles. ESMA ning ESG reitingu andjate ja nende töötajate vahelise muu suhtluse suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* nõukogu määrust nr 1³⁷.
3. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada I lisas loetletud teavet.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile ... *[üheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)]*.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

³⁷ Nõukogu määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

4. Tegevusloa saanud ESG reitingu andja peab alati täitma nõudeid, mille alusel esmane tegevusluba anti.
5. ESG reitingu andjad teavitavad põhjendamatu viivitusega ESMAt kõigist olulistest muudatustest asjaoludes, mille alusel esmane tegevusluba anti, sealhulgas filiaali avamisest või sulgemisest liidus.

Artikkel 7

ESG reitingu andjatele liidus tegutsemiseks tegevusloa andmise taotluse läbivaatamine ESMA poolt

1. ESMA hindab artikli 6 lõikes 2 osutatud taotluse täielikkust **25** tööpäeva jooksul pärast selle saamist. Kui taotlus ei ole täielik, määrab ESMA tähtaja, mille jooksul taotleja peab esitama kogu puuduva teabe.
2. Kui ESMA hinnangul on taotlus täielik, teatab ta sellest taotlejale.
3. **90** tööpäeva jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teatamist võtab ESMA vastu artikli 8 lõikes 1 osutatud täielikult põhjendatud otsuse, millega antakse tegevusluba liidus ESG reitingu andjana tegutsemiseks või keeldutakse tegevusloa andmisest.
4. ESMA võib pikendada käesoleva artikli lõikes 3 osutatud tähtaega **120** tööpäevani, eelkõige juhul, kui taotleja:
 - a) kavatses hakata kinnitama ESG *reitinguid*, nagu on osutatud artiklis 11,
 - b) kavatses tegevuse edasi anda või
 - c) taotleb artikli 22 kohaselt erandit nõuete täitmisest.

5. Lõike 3 kohaselt ESMA vastu võetud otsus jõustub viiendal tööpäeval pärast selle vastuvõtmist.
6. ***Kui taotleja ei esita lõikes 1 osutatud tähtjaks nõutud puuduolevat teavet, lükkab ESMA taotluse tagasi.***
Kui ESMA ei ole lõikes 3 või 4 osutatud ajavahemiku jooksul otsust vastu võtnud, loetakse taotlus tagasilükatuks.

Artikkel 8

Otsus anda ***liidus tegutsemiseks tegevusluba*** või keelduda selle andmisest ning sellest otsusest teatamine

1. ESMA võtab vastu täielikult põhjendatud otsuse, millega annab taotlejale tegevusloa tegutseda liidus ESG reitingu andjana, kui ta jõuab artiklis 7 osutatud taotluse läbivaatamise tulemusel järeldusele, et taotleja vastab käesolevas määruses sätestatud ESG reitingute andmise nõuetele.

Kui ESMA jõuab pärast taotluse läbivaatamist järeldusele, et taotleja ei vasta käesolevas määruses sätestatud ESG reitingute andmise nõuetele, võtab ta vastu täielikult põhjendatud otsuse tegevusloa andmisest keeldumise kohta.
2. ESMA teavitab taotlejat viie tööpäeva jooksul alates ***lõikes 1*** osutatud otsusest.
3. ESMA teavitab kõigist lõike 1 kohaselt tehtud otsustest komisjoni, EBA-t ja EIOPAt.
4. Tegevusluba kehtib kogu liidu territooriumil.

Artikkel 9

Tegevusloa peatamine või kehtetuks tunnistamine

1. ESMA võtab vastu otsuse artikli 8 lõike 1 esimeses lõigus osutatud ESG reitingu andja tegevusloa peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta, kui ESG reitingu andja:
 - a) on tegevusloast sõnaselgelt loobunud või ei ole andnud ühtegi ESG reitingut eelneva **12** kuu jooksul;
 - b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
 - c) ei täida enam tingimusi, mille alusel ta tegevusloa sai, või
 - d) on raskelt või korduvalt rikkunud käesolevat määrust.
2. ***ESG reitingu andjat teavitatakse põhjendamatu viivitusega kõigist lõike 1 kohaselt tehtud otsustest. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise või selle peatamise otsus jõustub viivitamata kogu liidus.***
3. ***ESMA teavitab kõigist lõike 1 kohaselt tehtud otsustest ka pädevaid asutusi, komisjoni, EBAt ja EIOPAt.***

2. peatükk

Väljaspool liitu asuvate ESG reitingu andjate samaväärsus, kinnitamine ja tunnustamine liidus tegutsemiseks

Artikkel 10

Samaväärsus

1. **Väljaspool liitu asuv** ESG reitingu andja, kes soovib **tegutseda** liidus **vastavalt artikli 2 lõike 1 punktile b**, saab seda teha üksnes juhul, kui ta on kantud artiklis 14 osutatud registrisse ja kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
 - a) **väljaspool liitu asuval** ESG reitingu andjal on asjaomases kolmandas riigis tegevusluba või ta on seal ESG reitingu andjana registreeritud ja tema üle **tehakse kõnealuses kolmandas riigis** järelevalvet;
 - b) **väljaspool liitu asuv** ESG reitingu andja on teatanud ESMA-le **liidus tegutsemise soovist, ta on esitanud ESMA-le tõendid tegevusloa või registreerimise kohta ESG reitingu andjana, dokumendid, mida asjaomases kolmandas riigis tegevusloa saamiseks või registreerimiseks nõutakse, ja** tema üle järelevalvet tegeva kolmanda riigi pädeva asutuse nime, **ning ta on saanud ESMA-lt kinnituse, et esitatud teave on täielik**;
 - c) komisjon on lõike 2 kohaselt vastu võtnud samaväärsust kinnitava otsuse;
 - d) järgitakse lõikes 4 osutatud koostöökorda.

2. Komisjon võib võtta rakendusaktidega vastu samaväärsust kinnitava otsuse, mille kohaselt kolmanda riigi õigusraamistik ja järelevalvetavad tagavad, et
- a) asjaomases kolmandas riigis tegevusloa saanud või registreeritud ESG reitingu andjad täidavad siduvaid nõudeid, mis on samaväärsed käesoleva määruse nõuetega;
 - b) punktis a osutatud siduvate nõuete täitmise üle tehakse selles kolmandas riigis pidevalt tõhusat järelevalvet ja kontrolli.

Selline rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 48 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Komisjon võib vastavalt artiklile 47 võtta vastu delegeeritud õigusakti, et **tüpsustada käesoleva artikli lõike 2** esimeses lõigus osutatud tingimusi. Komisjon võib **käesoleva artikli** lõikes 2 osutatud rakendusakti kohaldamisel lähtuda järgmisest:

- a) asjaomane kolmas riik täidab tegelikult ja pidevalt kõnealuses rakendusaktis sätestatud tingimusi, mille eesmärk on tagada samaväärsed järelevalve ja regulatiivsed standardid;
- b) ESMA suudab tulemuslikult täita seireülesandeid, millele on osutatud määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 33.

4. ESMA sõlmib koostöökorra selliste kolmandate riikide pädevate asutustega, mille õigusraamistikku ja järelevalvetavasid peetakse samaväärseks kooskõlas lõikega 2. Selles määratakse kindlaks **vähemalt** alljärgnev:
- a) ESMA ja asjaomaste kolmandate riikide pädevate asutuste ***korrapärase ja vajaduspõhise*** teabevahetuse mehhanism, sealhulgas juurdepääs kogu asjakohasele teabele kolmandas riigis tegevusloa saanud või seal registreeritud ESG reitingu andja kohta, mida ESMA nõuab;
 - b) mehhanism ESMA kiireks teavitamiseks juhul, kui kolmanda riigi pädev asutus leiab, et kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud või registreeritud ning kõnealuse kolmanda riigi pädeva asutuse järelevalve all tegutsev ESG reitingu andja rikub tegevusloa andmise või registreerimise tingimusi või muid selle kolmanda riigi õigusnorme;
 - c) järelevalvetegevuse, sealhulgas kohapealsete kontrollide koordineerimise kord;
 - d) ***mehhanism ESMA kiireks teavitamiseks juhul, kui kolmanda riigi pädev asutus võtab kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud või seal registreeritud ESG reitingu andja suhtes regulatiivseid või järelevalvemeetmeid, sealhulgas muudatused, mis võivad mõjutada ESG reitingu andja jätkuvat vastavust kohaldatavatele õigusnormidele;***

- e) *mehhanism kolmanda riigi pädeva asutuse käreks teavitamiseks juhul, kui ESMA avaldab kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud või seal registreeritud ESG reitingu andjale avaliku teate kooskõlas artikliga 35.*

Kui käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel teatatakse ESMA-le, et väljaspool liitu asuv ESG reitingu andja ei vasta enam tegevusloa saamise või registreerimise riigis tegevusloa saamise või registreerimise tingimustele, kustutab ESMA ta artiklis 14 osutatud registrist.

5. *Lõike 1 punkti b kohaldamisel hindab ESMA teabe täielikkust 20 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest. Kui ESMA hinnangul ei ole teave täielik, määrab ta tähtaja, milleks ESG reitingu andja peab esitama kogu puuduva teabe. Kui ESMA hinnangul on esitatud teave täielik, teavitab ta ESG reitingu andjat protsessi tulemustest hiljemalt 60 tööpäeva jooksul alates esialgse teate kuupäevast.*

Artikkel 11

Väljaspool liitu asuvate ESG reitingu andjate antud ESG reitingute kinnitamine

1. Liidus asuv ja artikli 8 kohaselt tegevusloa saanud ESG reitingu andja võib kinnitada *väljaspool liitu asuva ja* samasse kontserni kuuluva ■ ESG reitingu andja antud ESG reitinguid, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) liidus asuv ESG reitingu andja on esitanud ESMA-le taotluse sellisele kinnitamisele loa saamiseks;
- b) *liidus asuv ESG reitingu andja vastab järgmistele minimaalse sisu näitajatele:*
- i) *tal on liikmesriigis oma ruumid või üksnes tema kasutuses olevad ruumid;*
 - ii) *tal on liidus vähemalt üks aktiivselt kasutatav pangakonto ja*
 - iii) *tema analüüse ja otsuseid tehakse asjakohasel määral liidus kohapeal, arvestades tema liidus toimuva tegevuse laadi, ulatust või keerukust;*
- c) *ESG reitingu kinnitamine ei kahjusta hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi hindamise kvaliteeti ega kohapealsete ülevaatuste või külastuste korraldamist, kui see on ette nähtud väljaspool liitu asuva ESG reitingu andja kasutatavas ESG reitingu andmise meetodites;*
- d) liidus asuv ESG reitingu andja on kontrollinud ja suudab ESMA-le pidevalt tõendada, et *kinnitatud* ESG reitingute andmine *ja levitamine* vastab vähemalt niisama rangetele nõuetele kui käesoleva määruse nõuded; *liidus asuval ESG reitingu andjal võimaldatakse tõendada nende nõuete täitmist, ilma et ta peaks osutama iga üksiku reitingu puhul järgitavale konkreetsele protsessile;*

- e) liidus asuval ESG reitingu andjal on vajalikud teadmised, et tõhusalt jälgida **väljaspool liitu asuva** ESG reitingu andja ESG reitinguid **■**, et juhtida sellega seotud võimalikke riske;
- f) olemas on objektiivne põhjus, miks **ESG reitingud tuleb liidus kasutamiseks kinnitada, ja see võib hõlmata selliseid tegureid nagu ESG reitingute eripära; vajadus koostada ESG reitingud emitendile või teatavatele majandusoludele, konkreetsele tööstusharule, keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigustega seotud või juhtimistegurite alakomponentide tippkeskustele lähedal olles; ESG reitingute koostamiseks vajalike erioskuste kättesaadavus; sisendandmete tegelik kättesaadavus ning ESG reitingute väljatöötamine üleilmsete meeskondade koostöös;**
- g) liidus asuv ESG reitingu andja esitab ESMA-le taotluse korral kogu teabe, mis on vajalik selleks, et ESMA saaks pidevalt jälgida, **kui see on kinnitatud reitingu seisukohalt oluline**, kas **väljaspool liitu asuv** ESG reitingu andja täidab käesolevat määrust;
- h) kui **liidus** asuva ESG reitingu andja üle tehakse järelevalvet, reguleerib ESMA ja selle reitingu andja asukohariigiks oleva kolmanda riigi pädeva asutuse suhteid asjakohane koostöökord, et tagada tõhus teabevahetus.

■

2. Liidus asuv ESG reitingu andja, kes taotleb ***lõike 1 punktis a*** osutatud kinnitamisluba, esitab ESMA-le kogu teabe, mida on ESMA-l vaja veendumaks, et taotluse esitamise ajal on täidetud kõik nimetatud lõike tingimused.
3. ***45*** tööpäeva jooksul pärast ***lõike 1 punktis a*** osutatud ***tervikliku*** kinnitamisloa taotluse saamist, ***kuid mitte hiljem kui 85. tööpäeval pärast esialgse taotluse saamist***, vaatab ESMA taotluse läbi ning võtab vastu otsuse lubada kinnitamist või jätta taotlus rahuldamata. ESMA ***teavitab taotlejat sellest otsusest viie tööpäeva jooksul***.
4. Kinnitatud ESG reitingut käsitatakse kinnitava ESG reitingu andja antud ESG reitinguna. Kinnitav ESG reitingu andja ei kasuta kinnitamist selleks, et käesoleva määruse nõudeid vältida või neist kõrvale hoida.
5. Kinnitav ESG reitingu andja jääb täielikult vastutavaks kinnitatud ESG ***reitingute*** ja käesoleva määruse nõuete täitmise eest.
6. Kui ESMA-l on põhjendatud alus arvata, et ***käesolevas artiklis*** sätestatud tingimused ei ole enam täidetud, on tal õigus nõuda, et ESG reitingu kinnitanud ESG reitingu andja lõpetaks kinnitamise, ***ilma et see piiraks kohaldatavate järelevalvemeetmete, trahvide ja sunniraha kohaldamist artiklite 35, 36 ja 37 kohaselt***.

Artikkel 12

Väljaspool liitu asuva ESG reitingu andja tunnustamine

1. Seni kuni komisjon on vastu võtnud artiklis 10 osutatud samaväärsust kinnitava otsuse või – juhul, kui selline otsus on juba vastu võetud – samaväärsust kinnitava otsuse kehtetuks tunnistamise korral võib *väljaspool liitu asuv* ESG reitingu andja, kelle *kogu tegevuse konsolideeritud* aastane netokäive *igal viimasel* kolmel järjestikusel aastal on *olnud väiksem kui direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 2 teises lõigus sätestatud maksimumsumma, liidus tegutseda* tingimusel, et ESMA on seda ■ ESG reitingu andjat *käesoleva artikli kohaselt* tunnustanud. *Väljaspool liitu asuv ESG reitingu andja, kes kuulub direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punktis 11 määratletud kontserni ja kelle kontserni kogu tegevuse konsolideeritud aastane netokäive on igal viimasel kolmel järjestikusel aastal olnud väiksem kui direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 5 teises lõigus sätestatud maksimumsumma, võib liidus tegutseda tingimusel, et ESMA on seda ESG reitingu andjat käesoleva artikli kohaselt tunnustanud. Selleks võib ESMA võtta arvesse kas sõltumatu välisaudiitori hinnangut või selle kolmanda riigi pädeva asutuse sertifikaati, kus ESG reitingu andja asub.*
2. *Väljaspool liitu asuv* ESG reitingu andja, kes soovib, et teda lõike 1 kohaselt tunnustataks, täidab käesolevas määruses sätestatud nõudeid ja esitab ESMA-le taotluse tunnustamise saamiseks. ■

3. ***Väljaspool liitu asuval*** ESG reitingu andja, kes soovib, et teda lõike 1 kohaselt tunnustataks, peab olema seaduslik esindaja. Seaduslik esindaja peab olema liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kelle kõnealune ■ ESG reitingu andja on sõnaselgelt määranud ***enda nimel*** tegutsema. ***Seaduslik esindaja tõendab ESMA-le, et ESG reitingu andja täidab pidevalt käesoleva määruse nõudeid, ja vastutab ESMA ees selle eest. Seaduslik esindaja esitab ESMA-le taotluse korral kogu teabe, mida on ESMA-l vaja veendumaks, et ESG reitingu andja täidab käesoleva määruse nõudeid.***
4. ***Väljaspool liitu asuv*** ESG reitingu andja esitab lõikes 2 osutatud tunnustamise taotluse esitamisel ESMA-le järgmise teabe:
- a) ***kogu I lisas loetletud teave;***
 - b) ***kogu teave, mida on vaja tõendamaks, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud;***
 - c) kogu teave, mida on ESMA-l vaja veendumaks, et kõnealune ***väljaspool liitu asuv*** ESG reitingu andja on kehtestanud vajaliku korra ***käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3*** osutatud nõuete täitmiseks;

- d) selliste tegelike või tulevaste ESG reitingute loetelu, mida kavatakse liidus *levitada*;
- e) kohaldataval juhul kolmandas riigis tema järelevalve eest vastutava pädeva asutuse nimi ja kontaktandmed.

90 tööpäeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud tunnustamistaoitluse saamist võtab ESMA vastu tunnustamist käsitleva otsuse. ESMA teavitab taotlejat sellest otsusest viie tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist.

5. ESMA tunnustab ***väljaspool liitu asuvat*** ESG reitingu andjat, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) ***väljaspool liitu asuv*** ESG reitingu andja järgib lõikeid 2, 3 ja 4;
 - b) kui ***väljaspool liitu*** asuva ESG reitingu andja üle tehakse järelevalvet, püüab ESMA sisse seada asjakohase koostöökorra ESG reitingu andja asukohariigiks oleva kolmanda riigi pädeva asutusega, et tagada tõhus teabevahetus.

6. ESMA võtab vastu otsuse taotluse tagasilükkamise kohta, kui ESMAat takistavad käesoleva määruse kohaste järelevalveülesannete tulemuslikku täitmist ESG reitingu andja asukohariigiks oleva kolmanda riigi õigus- ja haldusnormid või kohaldataval juhul kõnealuse kolmanda riigi pädeva asutuse järelevalve- ja uurimisvolituste piirid.
7. ESMA määrab kooskõlas artikliga 36 trahvi või peatab või tunnistab kohasel juhul kehtetuks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tunnustamise kooskõlas artikliga 9, kui tal on põhjendatud ja dokumentaalsetele tõenditele tuginev alus arvata, et ESG reitingu andja:
 - a) tegutseb või on tegutsenud viisil, mis selgelt kahjustab ESG reitingute kasutajate huve või turgude korrapärasest toimimist;
 - b) on raskelt rikkunud käesolevat määrust;
 - c) on esitanud tunnustamise saamiseks valeandmeid või kasutanud muid ebaseaduslikke võtteid.

8. ***Kui käesoleva artikli kohaselt ESMA tunnustatud ESG reitingu andja ei vasta enam lõikes 1 sätestatud tingimustele, teavitab ta sellest põhjendamatu viivitusega ESMA-t.***
- Kui ESG reitingu andja soovib oma teenuste pakkumist liidus jätkata, teavitab ta ESMA-t kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil ta ei vasta enam lõikes 1 sätestatud tingimustele, ja taotleb tegevusluba 12 kuu jooksul alates kõnealusest kuupäevast. Kui sellist teadet ei esitata, lõpetab ESG reitingu andja liidus tegutsemise.***
9. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud tunnustamise taotluse vorm ja sisu ning lõikes 4 nõutud teabe esitamise viis.
- ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile ... ***[ühemäe kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].***
- Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 13

Koostöökord

1. Artikli 10 lõikes 4, artikli 11 lõike 1 punktis h ja artikli 12 lõike 5 punktis b osutatud koostöökorra suhtes kohaldatakse ametisaladuse hoidmise tagatise, mis on vähemalt samaväärsed artiklis 46 sätestatutega. Niisuguse koostöökorra alusel toimuv teabevahetus on mõeldud selleks, et ESMA või kolmanda riigi pädevad asutused saaksid täita oma ülesandeid.
2. Isikuandmete edastamisel kohaldab ESMA Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1725³⁸.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

3. peatükk

Register ja teabe kättesaadavus

Artikkel 14

ESG reitingu andjate register ja teabe kättesaadavus Euroopa ühtse juurdepääsupunkti kaudu

1. ESMA loob registri, mida ta haldab ja mis sisaldab järgmist teavet:
 - a) artikli 8 kohaselt tegevusloa saanud **või artikli 5 lõike 1 kohaselt väikeste ESG reitingu andjate suhtes kohaldatava ajutise korra alusel registreeritud** ESG reitingu andjad;
 - b) artiklis 10 sätestatud tingimustele **vastavad väljaspool liitu asuvad** ESG reitingu andjad ja nende **ESG reitingu andjate järelevalve eest vastutavate kolmandate riikide pädevad asutused**;
 - c) kinnitavad ESG reitingu andjad ja artiklis 11 osutatud **väljaspool liitu asuvad kinnitatud** ESG reitingu andjad ning kohaldataval juhul kolmanda riigi pädevad asutused, kes vastutavad **kinnitatud** ESG reitingu andjate järelevalve eest;
 - d) artikli 12 kohaselt tunnustatud **väljaspool liitu asuvad** ESG reitingu andjad **ja nende ESG reitingu andjate liidus asuvad seaduslikud esindajad ning** kohaldataval juhul nende **ESG reitingu andjate järelevalve eest vastutavad kolmandate riikide pädevad asutused**.

2. Lõikes 1 osutatud register on ESMA veebisaidil avalikult kättesaadav ja seda ajakohastatakse **viivitamata vastavalt vajadusele**.
3. Alates 1. jaanuarist 2028 tagavad liikmesriigid, et käesoleva määruse artikli 19 lõikes 1 ja artikli 23 lõikes 1 osutatud teabe avalikustamisel esitab ESG reitingu andja kõnealuse teabe samal ajal käesoleva artikli lõikes 6 osutatud asjakohasele kogumisasutusele, et sellele teabele oleks võimalik juurde pääseda määruse (EL) 2023/2859 alusel loodud Euroopa ühtse juurdepääsupunkti (ESAP) kaudu.
4. Kõnealune teave peab vastama järgmistele nõuetele:
 - a) teave koostatakse määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 3 määratletud andmete väljavõttu võimaldavas vormingus või kui seda on liidu õiguse kohaselt nõutud, siis määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 4 määratletud masinloetavas vormingus;
 - b) teave esitatakse koos järgmiste metaandmetega:
 - i) teabega seotud ESG reitingu andja **täielik ärinimi ja, kui see on olemas, turunduseesmärkidel kasutatav nimi ja nime lühend**;
 - ii) kui see on olemas, siis ESG reitingu andja juriidilise isiku tunnus, mida on täpsustatud vastavalt määruse (EL) 2023/2859 artikli 7 lõike 4 punktile b;
 - iii) teabe liik vastavalt määruse (EL) 2023/2859 artikli 7 lõike 4 punktile c;
 - iv) ESG reitingu andja suurus, mida on täpsustatud vastavalt määruse (EL) 2023/2859 artikli 7 lõike 4 punktile d;

v) märge, kas teave sisaldab isikuandmeid.

5. Lõike 4 punkti b alapunkti ii kohaldamiseks peavad ESG reitingu andjad hankima juriidilise isiku tunnuse.
6. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe ESAPi kaudu kättesaadavaks tegemisel on määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 2 määratletud kogumisasutus ESMA.
7. Alates 1. jaanuarist 2028 tehakse teave, millele on osutatud lõikes 1 ning **käesoleva määruse** artikli 11 lõikes 3, artikli 35 lõikes 6 ja artikli 38 lõikes 1, ESAPi kaudu kättesaadavaks. Sel eesmärgil on määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 2 määratletud kogumisasutus ESMA.

Kõnealune teave:

- a) koostatakse määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 3 määratletud andmete väljavõttu võimaldavas vormingus;
- b) sisaldab järgmisi metaandmeid:
 - i) teabega seotud ESG reitingu andja kõik nimed;
 - ii) kui see on olemas, siis ESG reitingu andja juriidilise isiku tunnus, mis on kindlaks määratud vastavalt määruse (EL) 2023/2859 artikli 7 lõike 4 punktile b;
 - iii) teabe laad vastavalt määruse (EL) 2023/2859 artikli 7 lõike 4 punktile c;
 - iv) märge, kas teave sisaldab isikuandmeid.

8. Et tagada lõike 3 kohaselt esitatud teabe tõhus kogumine ja haldamine, töötab ESMA välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:
- a) muud teabele lisatavad metaandmed;
 - b) andmete struktureerimine teabes;
 - c) millise teabe puhul on nõutav masinloetav vorming ja millist masinloetavat vormingut tuleb kasutada.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel hindab ESMA eri masinloetavate vormingute eeliseid ja puudusi ning teeb asjakohased reaalingimustes katsed, *konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega*.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

9. Vajaduse korral võtab ESMA vastu üksustele mõeldud suunised, et tagada lõike 8 esimese lõigu punkti a kohaselt esitatud metaandmete õigsus.

III jaotis
ESG reitingute integriteet ja usaldusväärsus

1. peatükk

Juhtimisega seotud organisatsioonilised nõuded, protsessid ja dokumentatsioon

Artikkel 15

Üldpõhimõtted

1. ESG reitingu andjad tagavad oma reitingutega seotud tegevuse sõltumatuse, sealhulgas sõltumatuse kõikidest poliitilistest ja majanduslikest mõjutustest ja piirangutest.
2. ESG reitingu andjad kehtestavad reeglid ja korra, millega tagatakse, et nende ESG **reitingud** antakse ja avaldatakse **ning neid levitatakse** kooskõlas käesoleva määrusega.
3. ESG reitingu andjad kasutavad süsteeme, ressursse ja menetlusi, mis on piisavad ja tõhusad selleks, et täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.
4. ESG reitingu andjad võtavad vastu ja rakendavad kirjalikud tegevuspõhimõtted ja korra, millega tagatakse, et nende ESG reitingud põhinevad kogu neile kättesaadava sellise teabe põhjalikul analüüsil, mis on **nende reitingu andmise meetodite seisukohast** analüüsi jaoks asjakohane.
5. ESG reitingu andjad võtavad vastu asutusesisese hoolsuskohustuse põhimõtted ja korra, mis tagavad, et nende ärihuvid ei kahjusta ESG reitingute andmisega seotud tegevuse sõltumatust ega täpsust, ning rakendavad neid.

6. ESG reitingu andjad kehtestavad usaldusväärse haldus- ja raamatupidamiskorra, sisekontrollimehhanismid ning infotöötlussüsteemide tulemusliku kontrolli ja kaitsmise korra ning rakendavad neid.
7. ESG reitingu andjad kasutavad oma antavate ESG reitingute puhul reitingumeetodeid, mis on ranged, süstemaatilised, *sõltumatud* ja *põhjendatavad*, ning kohaldavad neid reitingumeetodeid pidevalt *ja läbipaistvalt*.
8. ESG reitingu andjad vaatavad lõikes 7 osutatud reitingumeetodid läbi pidevalt ja vähemalt kord aastas.
9. ESG reitingu andjad jälgivad ja hindavad vähemalt kord aastas lõikes 3 osutatud süsteemide, ressursside ja menetluste piisavust ja tulemuslikkust ning kui nad avastavad nendes puudusi, võtavad sobivaid meetmeid nende kõrvaldamiseks.
10. ESG reitingu andjad seavad sisse alalise, *sõltumatu* ja tõhusa järelevaatamisfunktsiooni ning hoiavad selle toimivana, et tagada seire oma ESG reitingute andmise *üldiste* aspektide üle.

Järelevaatamisfunktsiooni täitjal peavad olema vajalikud ressursid ja eriteadmised ning juurdepääs kogu teabele, mis on tema ülesannete täitmiseks vajalik.

Järelevaatamisfunktsiooni täitjal peab olema otsene juurdepääs ESG reitingu andja juhtorganile.

ESG reitingu andjad töötavad välja ja hoiavad töökindlana oma järelevaatamisfunktsiooniga seotud menetlused.

11. **ESG reitingu andjad võtavad** kõik vajalikud meetmed tagamaks, et teave, mida nad ESG reitingute andmiseks kasutavad, on piisavalt kvaliteetne ja pärineb usaldusväärsest allikast. ESG reitingu andjad **märgivad selgelt**, et nende ESG reitingud on nende enda arvamus.
12. **ESG reitingu andjad teavitavad hindamisobjekti või hindamisobjekti emitenti tema tööajal ja vähemalt kaks täistööpäeva enne ESG reitingu esmakordset andmist, et anda hindamisobjektile või hindamisobjekti emitendile võimalus teavitada ESG reitingu andjat faktivigadest. Selleks teevad ESG reitingu andjad hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi taotlusel tasuta ja mitteärilisel alusel kättesaadavaks III lisa punkti 1 alapunktides b ja c ning punkti 2 alapunkti b alapunktis ii osutatud teabe ja andmete viimase ajakohastamise kuupäeva ning asjakohasel juhul muud hindamisobjektiga või hindamisobjekti emitendiga seoses kogutud, hinnangulised või arvutatud andmed.**
13. ESG reitingu andjatel ei ole kohustust avalikustada teavet oma intellektuaalse kapitali, intellektuaalomandi, oskusteabe ega innovatsiooni tulemuste kohta, mis kvalifitseeruksid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943³⁹ artikli 2 punktis 1 määratletud ärisaladuseks.
14. ESG reitingu andjad muudavad oma ESG reitinguid üksnes kooskõlas oma reitingumeetoditega, mis on avaldatud artikli 23 kohaselt.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

Artikkel 16

Äri ja tegevuse lahusus

1. ESG reitingu andjad ei tohi tegeleda ühegi järgmise tegevusega:
 - a) konsultatsiooniteenuse osutamine investoritele või ettevõtjatele;
 - b) *määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 3 lõike 1 punktis a määratletud krediidireitingute andmine ja levitamine;*
 - c) *määruse (EL) 2016/1011 artikli 3 lõike 1 punktis 5 määratletud võrdlusaluste väljaandmine;*
 - d) *direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud investeerimisteenused ja -tegevus;*
 - e) *finantsaruannete kohustuslik auditeerimine ja kestlikkusaruandluse kindlust andev töövõtt direktiivi 2013/34/EL tähenduses;*
 - f) *krediidiasutuste tegevus määruse (EL) nr 575/2013 tähenduses ja kindlustus- või edasikindlustustegevus direktiivi 2009/138/EÜ tähenduses.*

2. *Erandina lõikest 1 võib ESG reitingu andja tegeleda lõike 1 punktis d või f loetletud tegevusega, kui ta kehtestab lisaks artiklites 25 ja 26 osutatud meetmetele erimeetmed,*
- a) *mis tagavad, et iga tegevust viiakse ellu iseseisvalt;*
 - b) *millega välditakse võimaliku huvikonflikti ohu tekitamist otsuste tegemisel ESG reitingutega seotud tegevuse raames;*
 - c) *mis tagavad, et hindamisobjekti hindamise protsessis vahetult osalevad töötajad ei tegele ühegi lõike 1 punktis d või f osutatud tegevusega.*

Selliste meetmete rakendamisel võtab ESG reitingu andja kohaldataval juhul arvesse ka selle kontserni tegevust, kuhu ta kuulub.

3. *Erandina lõike 1 punktist c võib ESG reitingu andja esitada ESMA-le taotluse saada luba võrdlusaluste väljaandmiseks, kui ta kehtestab erimeetmed, sealhulgas lõikes 2 osutatud meetmed. ESMA otsustab, kas ESG reitingu andja kavandatud meetmed on võimaliku huvikonflikti ohu seisukohast asjakohased ja piisavad. Kui ESMA leiab, et meetmed ei ole võimaliku huvikonflikti ohu seisukohast asjakohased või piisavad, kohaldatakse lõike 1 punkti c.*

ESG reitingu andja teavitab ESMA-t kõigist olulistest muudatustest enda võetud meetmetes või nende rakendamises enne muudatuse rakendamist. ESMA otsustab, kas meetmed on võimaliku huvikonflikti ohu seisukohast asjakohased ja piisavad. Kui ESMA leiab, et meetmed ei ole võimaliku huvikonfliktide ohu seisukohast enam asjakohased või piisavad, kohaldatakse lõike 1 punkti c.

ESMA teeb käesoleva lõike esimeses ja teises lõigus osutatud otsuse 30 tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta on kätte saanud kogu teabe ESG reitingu andja kavandatud meetmete või nende oluliste muudatuste kohta, või artiklis 7 sätestatud tähtaegadeks, kui ESMA hinnang on osa ESG reitingu andja tegevusloa taotluse hindamisest.

- 4. ESG reitingu andja tagab, et hindamisobjekti hindamise protsessis vahetult osalevad töötajad ei tegele ühegi lõike 1 punktides a, b ja e osutatud tegevusega.*
- 5. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõigete 2, 3 ja 4 kohaselt rakendatavate meetmete ja kaitsemeetmete üksikasju.*

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile ... [ühemüheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

6. ESG reitingu andjad tagavad, et muude kui lõikes 1 osutatud teenuste osutamine ei tekita tema ESG reitingutega seotud tegevuses huvikonflikti ohtu. ***Huvikonflikti ohu korral hoiduvad ESG reitingu andjad selliste muude teenuste pakkumisest.***

Artikkel 17

Reitinguanalüütikud, töötajad ja muud ESG reitingute andmisega seotud isikud

1. ESG reitingu andjad tagavad, et reitinguanalüütikutel, töötajatel ja kõigil teistel füüsilistel isikutel, ***kes on nende kontrolli all või*** kelle teenused on nende käsutuses, ***näiteks lepingupõhise kokkuleppe alusel***, ja kes on otseselt seotud ESG reitingute andmisega, sealhulgas reitinguanalüütikutel, kes on otseselt seotud reitingute andmise protsessiga, ja ***ESG*** punktisummade andmises osalevad isikud on ***saanud asjakohast koolitust ja neil on*** määratud kohustuste ja ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised ja kogemused, ***sealhulgas asjakohasel juhul piisav arusaam hindamisobjekti võimalikust olulisest finantsriskist või hindamisobjekti võimalikust olulisest mõjust keskkonnale ja ühiskonnale üldiselt.***

2. ESG reitingu andjad tagavad, et lõikes 1 osutatud isikutel ei ole lubatud algatada **hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendiga** või isikutega, kellel on **hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi** üle otsene või kaudne kontroll, tasude või maksete teemalisi läbirääkimisi ega sellistel läbirääkimistel osaleda.
3. Välja arvatud osaluse puhul hajutatud investeerimiskavades, sealhulgas valitsetavates fondides, ja kaalutusõigusel põhineva portfelli valitsemise alusel tehtud investeeringute puhul,
 - a) ei osta ega müü lõikes 1 osutatud isikud, **kes on otseselt seotud hindamisobjekti individuaalse reitingu määramisega** hinnatava üksuse, millele on antud hinnang nende analüütilise vastutuse valdkonnas, **ega ühegi sellise üksusega samasse kontserni kuuluva üksuse** emiteeritud, garanteeritud või muul viisil toetatavaid finantsinstrumente ega tee selliste finantsinstrumentidega tehinguid;
 - b) ei osta ega müü ESG reitingu andja kõrgemasse juhtkonda kuuluvad isikud ESG reitingu andja hinnatava üksuse **ega ühegi sellise üksusega samasse kontserni kuuluva üksuse** emiteeritud, garanteeritud või muul viisil toetatavaid finantsinstrumente ega tee selliste finantsinstrumentidega tehinguid.
4. Lõikes 1 osutatud isikud ei osale **otseselt** ühegi **asjaomase hindamisobjekti** ESG reitingu määramisel ega mõjuta seda muul viisil, kui need isikud:
 - a) omavad **hindamisobjekti** finantsinstrumente, välja arvatud osalus hajutatud investeerimiskavades, **sealhulgas valitsetavates fondides, ja kaalutusõigusel põhineva portfelli valitsemise alusel tehtud investeeringud**;

- b) omavad **hindamisobjektiga** seotud üksuses finantsinstrumente, mille omamine võib põhjustada või võib üldise arusaama kohaselt põhjustada huvikonflikti, välja arvatud osalus hajutatud investeerimiskavades, **sealhulgas valitsetavates fondides, ja kaalutlusõigusel põhineva portfelli valitsemise alusel tehtud investeeringud**;
 - c) on ESG reitingu andja hinnatavas üksuses või mõnes **sellise üksusega samasse kontserni kuuluvas üksuses** omanud **viimase aasta jooksul** töö-, äri- või muud suhet, mis võib põhjustada või võib üldise arusaama kohaselt põhjustada huvikonflikti.
5. ESG reitingu andjad tagavad, et lõikes 1 osutatud isikud **ning ESG reitingu andja kõrgemasse juhtkonda kuuluvad isikud**:
- a) võtavad kõik mõistlikud meetmed, et kaitsta ESG reitingu andja valduses olevat vara ja andmeid pettuse, kelmuse, varguse ja väärkasutamise eest, võttes arvesse ESG reitingu andja äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning selle ESG reitingutega seotud tegevuse laadi ja ulatust;
 - b) ei jaga ESG reitingu andjale usaldatud konfidentsiaalset teavet ühegi isikuga, kes ei ole otseselt seotud ESG reitingu alase tegevusega, sealhulgas reitinguanalüütikutega ning ühegi sellise isiku töötajatega, kes on kontrolli kaudu otseselt või kaudselt seotud ESG reitingu andjaga, ega mis tahes füüsilise isikuga, kelle teenused on või on olnud ESG reitingu andjaga kontrolli kaudu otseselt või kaudselt seotud isiku käsutuses või kontrolli all;

- c) ei kasuta ega jaga konfidentsiaalset teavet muuks otstarbeks kui ESG reitingutega seotud tegevuseks, sealhulgas finantsinstrumentidega kauplemiseks, **ja**
 - d) ***ei küsi ega võta vastu raha, kingitusi ega teeneid kelleltki, kellega ESG reitingu andjal on ärisuhted.***
6. Kui lõikes 1 osutatud isikud leiavad, et kõnealuses lõikes osutatud muu isik on osalenud tegevuses, mida nad peavad ebaseaduslikuks, teatavad nad sellest viivitamata ***järelevaamisfunktsiooni*** täitjale. ESG reitingu andja tagab, et sellisel teatamisel ei ole rikkumisest teatavale isikule negatiivseid tagajärgi.
7. Kui reitinguanalüütik lõpetab oma töösuhte ESG reitingu andjaga ja ühineb ***ühe aasta jooksul töösuhte lõpetamisest hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendiga***, millele individuaalse reitingu määramisega ta on olnud ***otseselt*** seotud, vaatab ESG reitingu andja läbi asjakohase töö, mida reitinguanalüütik on teinud lahkumisele eelnenud ühe aasta jooksul, et kontrollida, kas on esinenud huvikonflikt.
8. Lõikes 1 osutatud isikud ***ja ESG reitingu andja kõrgemasse juhtkonda kuuluvad isikud*** ei tohi asuda ***kõrgema juhtkonna ametikohale hindamisobjektiks või hindamisobjekti emitendiks olevas üksuses***, millele individuaalse reitingu määramisega nad on olnud seotud, ***üheksa*** kuu jooksul pärast sellise reitingu andmise kuupäeva.

Artikkel 18

Andmete säilitamise nõuded

1. ESG reitingu andjad registreerivad oma ESG reitingutega seotud tegevuse. Kõnealused registreeritud andmed sisaldavad **I ja** II lisas loetletud teavet.
2. ESG reitingu andjad säilitavad lõikes 1 osutatud teavet vähemalt viis aastat ja sellisel kujul, et ESG reitingu määramist on võimalik korrata ja täielikult mõista.

Artikkel 19

Kaebuste menetlemise kord

1. ESG reitingu andjad kehtestavad ja avaldavad oma veebisaidil **ESG reitingu kasutajate, hindamisobjektide ja hindamisobjekti emitentide** esitatud kaebusi käsitlevate andmete vastuvõtmise, uurimise ning säilitamise menetlused. **ESG reitingu andjad esitavad oma veebisaidil ka selge teabe oma kaebuste menetlemise korra ja kontaktandmete kohta.**

2. Lõikes 1 osutatud menetlused tagavad, et:

- a) ESG reitingu andja teeb üldsusele kättesaadavaks kaebuste menetlemise põhimõtted;
-
- b) kaebusi uuritakse õigel ajal ja õiglaselt ning uurimise tulemused edastatakse kaebuse esitajale mõistliku aja jooksul, välja arvatud juhul, kui selline teavitamine oleks vastuolus avaliku korra eesmärkidega või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 596/2014⁴⁰, ja
- c) uurimine toimub sõltumatult töötajatest, kes on olnud seotud individuaalse reitingu määramisega, mille kohta kaebus esitatakse.

3. ***Kaebusi võib esitada järgmise kohta:***

- a) ***individuaalse ESG reitingu puhul kasutatud andmeallikad, fakti- ja muud vead;***
- b) ***viis, kuidas reitingumeetodeid on individuaalse ESG reitingu puhul kohaldatud;***
- c) ***kas individuaalne ESG reiting on hindamisobjekti või hindamisobjekti emitendi suhtes representatiivne.***

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

Artikkel 20

Põhjendatud kahtlused

- 1. ESG reitingu andjad kehtestavad menetlused põhjendatud kahtluste vastuvõtmiseks sidusrühmadelt, kes esitavad oma nime ja ametikoha.*
- 2. ESG reitingu andjad, välja arvatud käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 tähenduses väikesed ESG reitingu andjad, püüavad vastata põhjendatud kahtlustele 30 tööpäeva jooksul alates nende kättesaamisest.*

Artikkel 21

Tegevuse edasiandmine

- 1. Oluliste tööülesannete edasiandmine ei tohi toimuda viisil, mis kahjustab oluliselt ESG reitingu andja sisekontrolli kvaliteeti ja ESMA suutlikkust teha järelevalvet selle üle, kas ESG reitingu andja täidab käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.*
- 2. ESG reitingu andjad, kes annavad edasi ESG reitingu andmiseks vajalikke ülesandeid või teenuseid või tegevust, jäävad täielikult vastutavaks kõigi käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmise ja II lisas osutatud teabe avalikustamise eest.*

Artikkel 22

Juhtimise nõuete erandid

1. **ESG reitingu andja võib esitada ESMA-le taotluse vabastada ta artikli 15 lõigetes 6, 8 ja 10 sätestatud nõuete täitmisest.**
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud taotluse hindamisel kontrollib ESMA, kas on täidetud järgmised tingimused:
 - a) ESG reitingu andja on väike ESG reitingu andja artikli 5 lõike 1 tähenduses;
 - b) ESG reitingu andja on võtnud meetmeid ja järginud menetlusi, eelkõige sisekontrollimehhanismi, -aruandluskorda ja -meetmeid, millega tagatakse reitinguanalüütikute ja ESG reitinguid heakskiitvate isikute sõltumatus ning mis tagavad käesoleva määruse tulemusliku täitmise;
 - c) **ESG reitingu andja on näidanud, et tema suurus ei ole kindlaks määratud viisil, mis võimaldaks kõrvale hoida käesoleva määruse nõuete täitmisest;**
 - d) **ESG reitingu andja on piisavalt selgelt tõendanud, et artikli 15 lõigetes 6, 8 ja 10 sätestatud nõuded ei ole proportsionaalsed tema äritegevuse laadi, ulatuse või keerukusega või arvestades tema ESG reitingute andmise laadi või ulatust.**

Nende kaalutluste alusel võib ESMA vabastada ESG reitingu andja kõigist artikli 15 lõigetes 6, 8 ja 10 sätestatud nõuetest või igakülgselt põhjendatud juhtudel ja ESG reitingu andja poolt käesoleva lõike esimese lõigu punkti d kohaselt esitatud andmete alusel üksnes mõnest kõnealusest nõudest.

2. peatükk

Läbipaistvusnõuded

Artikkel 23

ESG reitingutega seotud tegevuses kasutatud meetodite, mudelite ja peamiste hindamiseelduste avalikustamine

1. ESG reitingu andjad avalikustavad oma veebisaidil **vähemalt** meetoodika, mudelid ja peamised hindamise eeldused, mida nad kasutavad oma ESG reitingutega seotud tegevuses, sealhulgas **I lisa punktis d ja III lisa punktis 1** osutatud teabe. **Selline avalikustamine toimub selgel ja läbipaistval viisil ning see teave esitatakse ESG reitingu andja veebisaidi eraldi jaotises.**
ESG reitingu andja esitab III lisa punktis 1 osutatud teabe hiljemalt siis, kui ta alustab ESG reitingute andmist.
2. **Esitatakse eraldi E-, S- ja G-reitingud, mitte üks ESG reiting, mis koondab E-, S- ja G-teguri. ESG reitingu andjad esitavad käesolevas artiklis ja artiklis 24 osutatud teabe iga teguri kohta eraldi.**
3. **Erandina käesoleva artikli lõikest 2 võivad ESG reitingu andjad esitada ühe ESG reitingu, mis koondab E-, S- ja G-teguri, kui nad esitavad III lisa punkti 1 alapunktis h osutatud teabe, ilma et see piiraks käesoleva määruse kohaste täiendavate avalikustamiskohustuste täitmist.**

4. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse andmeid, mis tuleb lõike 1 esimese lõigu kohaselt avalikustada. ***Need andmed ei hõlma täiendavaid avalikustamisnõudeid peale nende, mis on loetletud III lisa punktis 1.***

ESMA esitab ***käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud*** regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile ... ***[üheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)]***.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

5. ***ESMA võib välja töötada rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse andmestandardeid, vorminguid ja vorme, mida ESG reitingu andjad peavad kasutama lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks.***

ESMA esitab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile.

Komisjonile antakse õigust võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 24

ESG reitingute *kasutajatele*, hindamisobjektidele ja hindamisobjektide emitentidele avaldatav teave

1. ESG reitingu andjad *avalikustavad ESG reitingute kasutajatele*, hindamisobjektidele ja *hindamisobjektide emitentidele pidevalt* vähemalt III lisa punktis 2 osutatud teabe.
2. *ESG reitingu andja tagab, et kui ta annab ESG reitingu kasutajale loa ESG reitingu avalikustamiseks, lisatakse ESG reitingule link III lisa punktis 1 osutatud teabele.*
3. ESMA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse andmeid, mis tuleb lõike 1 kohaselt avalikustada. *Need andmed ei hõlma täiendavaid avalikustamisnõudeid peale nende, mis on loetletud III lisa punktis 2.*

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile ... *[üheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)].*

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

4. *ESMA võib välja töötada rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse andmestandardeid, vorminguid ja vorme, mida ESG reitingu andjad peavad kasutama lõikes 1 osutatud teabe esitamiseks.*

ESMA esitab käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

3. peatükk

Sõltumatus ja huvikonflikt

Artikkel 25

Sõltumatus ja huvikonfliktide vältimine

1. ESG reitingu andjatel on töökindel juhtimiskord, mis hõlmab selget organisatsioonilist struktuuri, kus kõigi ESG reitingu andmises osalevate isikute ülesanded ja vastutusalad on täpselt kindlaks määratud, läbipaistvad ning järjepidevad.
2. ESG reitingu andjad võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ühtegi antud ESG reitingut ei mõjuta ükski olemasolev või potentsiaalne huvikonflikt või **äri- või muu suhe**, mis tuleneb ESG reitingu andjast endast või temas osaluse omajatest, juhatuse liikmetest, reitinguanalüütikutest, töötajatest või teistest füüsilistest isikutest, kelle teenuseid ESG reitingu andja kasutab või kontrollib, või selle kontrolliga otseselt või kaudselt seotud isikutest **või kolmandatest isikutest teenuseosutajatest, kellele mõned ülesanded või teenused või teatav tegevus on edasi antud.**

3. Kui ESG reitingu andjas on huvikonflikti oht omandistruktuuri, enamusosaluse või tegevuse tõttu selles ESG reitingu andjas, üksuses, mis ESG reitingu andjat omab või seda kontrollib, või üksuses, mis on ESG reitingu andja omandis või kontrolli all, või ESG reitingu andja sidusettevõtjas **või kolmandast isikust teenuseosutajas, võtab ESMA asjakohaseid meetmeid**. ESMA võib nõuda, et ESG reitingu andja võtaks meetmeid selle ohu leevendamiseks. ■

Kui esimeses lõigus osutatud huvikonflikti **ei ole esimeses lõigus osutatud leevendusmeetmete abil** asjakohaselt hallatud, **nõuab ESMA, et ESG reitingu andja lahendaks selle huvikonflikti**. **Vajaduse korral** võib ESMA nõuda, et ESG reitingu andja lõpetaks tegevuse või suhted, mis tekitavad huvikonflikti, või ■ et ESG reitingu andja lõpetaks ESG reitingute andmise.

4. **ESG reitingu andjas osaluse omajal või selle liikmel, kellel on direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punkti 13 teise lause tähenduses märkimisväärne mõju kõnealusele ESG reitingu andjale või sellisele äriühingule, millel on õigus teha kontrolli või millel on valitsev mõju kõnealuse ESG reitingu andja üle, on keelatud teha järgmist:**

- a) **avaldada märkimisväärset mõju muule ESG reitingu andjale;**
- b) **omada õigust või volitusi määrata ametisse või vabastada ametist mõne teise ESG reitingu andja haldus- või järelevalvenõukogu liikmeid;**
- c) **olla mõne teise ESG reitingu andja haldus- või järelevalvenõukogu liige.**

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata investeringute suhtes teistesse ESG reitingu andjatesse, kes kuuluvad samasse ESG reitingu andjate kontserni, ega investeringute suhtes ESG reitingu andjatesse, kes on mikro- või väikesed ettevõtjad vastavalt direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 1 ja artikli 3 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud kriteeriumidele.

5. ESG reitingu andjad annavad ESMA-le teada kõigist olemasolevatest või võimalikest huvikonfliktidest, sealhulgas neist, mis tulenevad ESG reitingu andjate omandist või kontrollist.
6. ESG reitingu andjad kehtestavad huvikonfliktide tuvastamiseks, avalikustamiseks, ennetamiseks, haldamiseks ja leevendamiseks põhimõtted, menetlused ja tulemusliku organisatsioonilise korra ning rakendavad neid. ESG reitingu andjad vaatavad need põhimõtted, menetlused ja korra korrapäraselt läbi ning ajakohastavad neid. Need põhimõtted, menetlused ja kord peavad konkreetselt ennetama, haldama ja leevendama huvikonflikte, mis tulenevad ESG reitingu andja omandist või kontrollist või muudest huvidest ESG reitingu andja kontsernis, või huvikonflikte, mille on põhjustanud muud isikud, kes mõjutavad või kontrollivad ESG reitingu andjat seoses ESG reitingu määramisega.
7. ESG reitingu andjad vaatavad vähemalt kord aastas oma tegevuse läbi, et teha kindlaks võimalikud huvikonfliktid.

Artikkel 26

Töötajatest tulenevate võimalike huvikonfliktide lahendamine

1. ESG reitingu andja tagab oma töötajate ja kõigi teiste selliste füüsiliste isikute puhul, kelle teenuseid ta kasutab või kontrollib ja kes on otseselt seotud ESG reitingu andmisega, järgmise:
 - a) neil on oma ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikud oskused ning nende suhtes kohaldatakse tulemuslikku juhtimist ja järelevalvet;
 - b) nende suhtes ei kohaldata lubamatut mõjutamist ja neil puudub huvikonflikt;
 - c) **nad ei saa hüvitist ja nende tulemuslikkust ei hinnata viisil, mis tekitab huvikonflikte või mõjutab** muul viisil ESG reitingute määramise protsessi usaldusväärsust;
 - d) neil ei ole huve ega ärisidemeid, mis kahjustaksid ESG reitingu andja tegevust;
 - e) neil on keelatud osaleda ESG reitingu määramises ostu- või müügipakkumistes ja tehingute tegemisega enda või turuosaliste nimel, välja arvatud juhul, kui selline osalemine on ESG reitingu andmise meetodi osana sõnaselgelt nõutav ning selle suhtes kohaldatakse selles kindlaks määratud erireegleid, ja

- f) nende puhul rakendatakse tulemuslikke menetlusi, mille eesmärk on kontrollida teabevahetust teiste töötajatega, kes on seotud huvikonflikti põhjustada võiva tegevusega, või kolmandate isikutega, kui kõnealune teave võib ESG reitingut mõjutada.
2. ESG reitingu andja kehtestab eri sisekontrollimenetlused, mis tagavad ESG reitingut määrava töötaja või isiku aususe ja usaldusväärsuse, sealhulgas nõude, et enne ESG reitingu levitamist tuleb selleks saada juhtkonna heakskiit.

Artikkel 27

ESG reitingute kasutajate õiglane, mõistlik, läbipaistev ja mittediskrimineeriv kohtlemine

1. ESG reitingu andjad võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et klientidelt võetavad tasud on õiglased, mõistlikud, läbipaistvad **ja** mittediskrimineerivad ■.
2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel võib ESMA nõuda, et ESG reitingu andjad esitaksid talle dokumenteeritud tõendid oma hinnapoliitika, sealhulgas tasude struktuuri ja hinnakriteeriumide kohta. ESMA võib võtta järelevalvemeetmeid kooskõlas artikliga 35 ja otsustada määrata trahve kooskõlas artikliga 36, kui ta leiab, et ESG reitingu andjate võetavad tasud ei ole õiglased, mõistlikud, läbipaistvad **ja** mittediskrimineerivad ■.

4. peatükk
ESMA tehtav järelevalve

1. jagu
Üldpõhimõtted

Artikkel 28
ESG reitingute sisu ja meetodite mittemõjutamine

Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel ei mõjuta ESMA, komisjon ega liikmesriigi ametiasutused ESG reitingute sisu ega meetodeid.

Artikkel 29

ESMA

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 annab ESMA välja suunised ESMA ja pädevate asutuste vahelise koostöö kohta käesoleva määruse kohaldamisel, sealhulgas ülesannete delegeerimisega seotud menetlused ja üksikasjalikud tingimused, ning ajakohastab neid.
2. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 annab ESMA koostöös EBA ja EIOPAga ... ***[üheksa kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)]*** välja suunised käesoleva määruse artiklis 11 osutatud kinnituskorra kohaldamiseks ning ajakohastab neid.

3. ESMA avaldab aastaaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, sealhulgas ESMA poolt käesoleva määruse alusel võetud järelevalvemeetmete ning määratud trahvide ja sunniraha kohta. Kõnealune aruanne sisaldab eelkõige teavet, mis puudutab ESG reitingute turu arengut liidus, ning hinnangut artiklites 10, 11 ja 12 osutatud kolmandaid riike käsitlevate sätete kohaldamisele.

ESMA esitab esimeses lõigus osutatud aastaaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

4. ***ESMA avaldab igal aastal oma veebisaidil artikli 14 lõikes 1 osutatud registrisse kantud ESG reitingu andjate nimekirja, märkides ära nende kogu turuosa liidus. Avaldamisel antakse ülevaade turu struktuurist, sealhulgas kontsentratsiooni määr ja ESG reitingu andjate mitmekesisus.***
5. ***Lõike 4 kohaldamisel mõõdetakse turuosa ESG reitingutega seotud tegevuse aastase käibe alusel liidus kontserni tasandil.***
6. ESMA teeb oma ülesannete täitmisel koostööd EBA ja EIOPAgaga ning konsulteerib nendega enne suuniste väljaandmist ja ajakohastamist ning regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude esitamist käesoleva määruse alusel.

Artikkel 30

Pädevad asutused

1. Iga liikmesriik määrab ... **[15 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)]** käesoleva määruse täitmiseks pädeva asutuse.
2. Pädevatel asutustel on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisaval arvul asjatundlikke töötajaid.

Artikkel 31

Artiklites 32, 33 ja 34 osutatud volituste kasutamine

ESMA-le või selle ametnikele või teistele ESMA volitatud isikutele artiklitega 32, 33 ja 34 antud volitusi ei tohi kasutada selleks, et nõuda kutsesaladuse alla kuuluvate andmete ja dokumentide avaldamist.

Artikkel 32

Teabenõuded

1. ESMA võib lihtteabenõude või otsusega nõuda, et ESG reitingu andjad, ESG reitingutega seotud tegevusse kaasatud isikud, **hindamisobjektid ja hindamisobjekti emitendid**, kolmandad isikud, kellele ESG reitingu andjad on edasi andnud tööülesandeid või tegevust, ning isikud, kes on muul moel lähedalt ja oluliselt seotud ESG reitingu andjate või ESG reitingutega seotud tegevusega, esitaksid kogu teabe, mida ESMA-l on vaja käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

2. Kui ESMA saadab käesoleva artikli lõike 1 kohase lihtteabenõude, siis:
- a) viitab ta käesolevale artiklile kui teabenõude õiguslikule alusele;
 - b) nimetab teabenõude otstarbe;
 - c) näitab ära, millist teavet on vaja;
 - d) määrab **mõistliku** tähtaja, mille jooksul nõutav teave tuleb esitada, **ja vormi, milles nõutav tuleb esitada**;
 - e) teavitab isikut, kellelt teavet taotletakse, et ta ei ole kohustatud teavet andma, kuid taotlusele vastates ei tohi antav teave olla ebaõige ega eksitav;
 - f) teatab artiklis 36 sätestatud trahvidest puhuks, kui esitatud teave on ebaõige või eksitav.
3. Kui ESMA nõuab teabe esitamist käesoleva artikli lõike 1 kohaselt, siis:
- a) viitab ta käesolevale artiklile kui teabenõude õiguslikule alusele;
 - b) nimetab teabenõude otstarbe;
 - c) näitab ära, millist teavet on vaja;

- d) määrab **mõistliku** tähtaja, mille jooksul teave tuleb esitada, **ja vormi, milles nõutav teave tuleb esitada**;
 - e) teatab artiklis 37 sätestatud sunnirahast puhuks, kui nõutavat teavet ei esitata määratud tähtjaks või see esitatakse mittetäielikult;
 - f) teatab artiklis 36 sätestatud trahvidest puhuks, kui esitatud teave on ebaõige või eksitav;
 - g) teavitab õigusest vaidlustada otsus apellatsiooninõukogus määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 60 kohaselt ja õigusest kaevata otsus määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 61 kohaselt edasi Euroopa Liidu Kohtusse.
4. Nõutud teabe esitavad lõikes 1 osutatud isikud või nende esindajad ning juriidiliste isikute või juriidilise isiku staatusega ühenduste puhul isikud, kes on seaduse või põhikirja järgi volitatud neid esindama. Nõuetekohaselt volitatud juristid võivad esitada teavet oma klientide nimel. Need kliendid jäävad täielikult vastutavaks selle eest, et juristid ei esitaks mittetäielikku, ebaõiget või eksitavat teavet.
5. ESMA edastab lihtteabenõude või oma otsuse koopia viivitamata selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus lõikes 1 osutatud isikud, kellele teabenõue on suunatud, asuvad või on asutatud.

Artikkel 33

Üldised uurimised

1. Et täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid, võib ESMA korraldada artikli 32 lõikes 1 osutatud isikute suhtes vajalikke uurimisi. Selleks antakse ESMA ametnikele ja teistele ESMA volitatud isikutele õigus:
 - a) kontrollida dokumente, andmeid, tegevuskorda ja muid materjale, mis seonduvad nende ülesannete täitmisega, sõltumata nende talletamiseks kasutatud andmekandjast;
 - b) teha või saada nendest dokumentidest, andmetest, tegevuskorrast ja muudest materjalidest tõestatud koopiaid või väljavõtteid;
 - c) kutsuda artikli 32 lõikes 1 osutatud isikuid või nende esindajaid või töötajaid välja, et paluda neil anda suulisi või kirjalikke selgitusi *uurimise* eseme ja eesmärgiga seotud asjaolude või dokumentide kohta, ning talletada vastuseid;
 - d) küsitleda kõiki teisi küsitlemisega nõustuvaid füüsilisi või juriidilisi isikuid, et koguda uurimise esemega seotud teavet;
 - e) nõuda andmeid telefonikõnede ja andmeedastuse kohta.

2. Ametnikud ja muud isikud, keda ESMA on lõikes 1 osutatud uurimiseks volitanud, täidavad oma kohustusi, esitades kirjaliku volituse, milles on märgitud uurimise ese ja eesmärk. Volituses märgitakse ka artikli 37 lõikes 1 sätestatud sunniraha, mis määratakse, kui nõutud dokumente, andmeid, tegevuskordi või muid materjale ei esitata või **artikli 32 lõikes 1** osutatud isikud ei esita teavet või kui need esitatakse mittetäielikult, ning artiklis 36 sätestatud trahvid, mis määratakse, kui **artikli 32 lõikes 1** osutatud isikute esitatud teave on ebaõige või eksitav.
3. Käesoleva määruse artikli 32 lõikes 1 osutatud isikud alluvad ESMA otsuse alusel algatatud uurimisele. Otsuses märgitakse uurimise ese ja eesmärk, käesoleva määruse artiklis 37 sätestatud sunniraha, määrusega (EL) nr 1095/2010 tagatud õiguskaitsevahendid ning õigus nõuda otsuse läbivaatamist Euroopa Liidu Kohtus.
4. Aegsasti enne uurimist teavitab ESMA selle liikmesriigi pädevat asutust, mille territooriumil uurimist kavatakse korraldada, uurimise toimumisest ja ESMA poolt uurimise läbiviimiseks volitatud isikutest. Asjaomase pädeva asutuse ametnikud osutavad ESMA taotluse korral volitatud isikutele abi nende ülesannete täitmisel. Asjaomase pädeva asutuse ametnikud võivad taotluse korral samuti uurimises osaleda.

5. Kui lõike 1 punktis e osutatud telefonikõnede ja andmeedastust käsitlevate andmete taotlemiseks on liikmesriigi õigusnormi kohaselt nõutav õigusasutuse luba, tuleb seda taotleda. Sellist luba võib taotleda ka ettevaatusabinõuna.
6. Lõikes 5 osutatud loataotluse esitamise korral kontrollib liikmesriigi õigusasutus ESMA otsuse autentsust ning veendub, et kavandatavad sunnimeetmed ei oleks uurimise eseme seisukohast meelevaldsed ega ebaproportsionaalsed. Sunnimeetmete proportsionaalsust kontrollides võib liikmesriigi õigusasutus küsida ESMA-lt üksikasjalikke selgitusi, eelkõige põhjuste kohta, miks ESMA kahtlustab käesoleva määruse rikkumist, kahtlustatava rikkumise raskuse kohta ja selle isiku rikkumises osalemise laadi kohta, kellele sunnimeetmed on suunatud. Liikmesriigi õigusasutus ei kontrolli aga uurimise vajalikkust ega nõua, et talle esitataks ESMA toimikus sisalduv teave. ESMA otsuse seaduslikkust saab kontrollida ainult Euroopa Liidu Kohus, järgides määruses (EL) nr 1095/2010 sätestatud menetlust.

Artikkel 34

Kohapealne kontroll

1. Et täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid, võib ESMA teha artikli 32 lõikes 1 osutatud juriidiliste isikute äriruumides vajalikku kohapealset kontrolli. Kui see on tingitud kontrolli nõuetekohase läbiviimise ja tulemuslikkuse vajadusest, võib ESMA kohapealse kontrolli teha sellest ette teatamata.
2. Ametnikud ja muud isikud, keda ESMA on volitanud tegema kohapealset kontrolli, võivad siseneda nende juriidiliste isikute äriruumidesse ja kinnistutele, kelle suhtes kohaldatakse ESMA vastu võetud uurimisotsust, ning neil isikutel on artikli 33 lõikes 1 sätestatud õigused. Samuti on neil õigus pitseerida äriruume ning raamatupidamis- ja muid dokumente selliseks ajavahemikuks ja sellises ulatuses, mida on vaja kontrolli tegemiseks.
3. Ametnikud ja muud isikud, keda ESMA on volitanud tegema kohapealset kontrolli, esitavad oma ülesannete täitmiseks kirjaliku volituse, milles on kirjas kontrolli ese ja otstarve. Volituses on märgitud ka artiklis 37 sätestatud sunniraha juhuks, kui asjaomased isikud kontrolliga ei nõustu. Aegsasti enne kontrolli teavitab ESMA kontrollist selle liikmesriigi pädevat asutust, kus kontroll toimub.

4. Käesoleva määruse artikli 32 lõikes 1 osutatud isikud alluvad ESMA otsusega ette nähtud kohapealsele kontrollile. Otsuses märgitakse kontrolli ese, eesmärk ja alguskuupäev käesoleva määruse artiklis 37 sätestatud sunniraha, määrusega (EL) nr 1095/2010 tagatud õiguskaitsevahendid ja õigus nõuda otsuse läbivaatamist Euroopa Liidu Kohtus. ESMA võtab kõnealused otsused vastu pärast seda, kui ta on konsulteerinud selle liikmesriigi pädeva asutusega, kus kontroll toimub.
5. Kontrolli toimumise liikmesriigi pädeva asutuse ametnikud ning pädeva asutuse volitatud või määratud muud isikud abistavad ESMA taotluse korral aktiivselt ESMA ametnikke ja teisi volitatud isikuid. Selleks võivad nad kasutada lõikes 2 sätestatud volitusi. Asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse ametnikud võivad samuti kohapealses kontrollis osaleda.
6. ESMA võib samuti paluda pädevatel asutustel teha ESMA nimel konkreetseid uurimistoiminguid ja kohapealset kontrolli vastavalt käesolevas artiklis ja artikli 33 lõikes 1 sätestatule. Sel eesmärgil on pädevatel asutustel samad käesolevas artiklis ja artikli 33 lõikes 1 sätestatud õigused nagu ESMA-l.

7. Kui ESMA ametnikud ja teised ESMA volitatud isikud leiavad, et isik ei nõustu käesoleva artikli kohaselt otsusega ette nähtud kontrolliga, osutab asjaomase liikmesriigi pädev asutus neile vajalikku abi, taotledes kohapealseks kontrolliks vajaduse korral abi politseilt või samaväärselt õiguskaitseasutuselt.
8. Kui lõikes 1 sätestatud kohapealseks kontrolliks või lõikes 7 sätestatud abistamiseks on liikmesriigi õigusnormi kohaselt nõutav õigusasutuse luba, tuleb seda taotleda. Sellist luba võib taotleda ka ettevaatusabinõuna.
9. Lõikes 8 osutatud loataotluse esitamise korral kontrollib liikmesriigi õigusasutus ESMA otsuse autentsust ning veendub, et kavandatavad sunnimeetmed ei oleks uurimise eseme seisukohast meelevaldsed ega ebaproportsionaalsed. Sunnimeetmete proportsionaalsust kontrollides võib liikmesriigi õigusasutus küsida ESMA-lt üksikasjalikke selgitusi, eelkõige põhjuste kohta, miks ESMA kahtlustab käesoleva määruse rikkumist, kahtlustatava rikkumise raskuse kohta ja selle isiku rikkumises osalemise laadi kohta, kellele sunnimeetmed on suunatud. Liikmesriigi õigusasutus ei kontrolli aga uurimise vajalikkust ega nõua, et talle esitataks ESMA toimikus sisalduv teave. ESMA otsuse seaduslikkust saab kontrollida ainult Euroopa Liidu Kohus, järgides määruses (EL) nr 1095/2010 sätestatud menetlust.

2. jagu

Järelevõlve meetmed ja karistused

Artikkel 35

ESMA järelevõlve meetmed

1. Kui ESMA leiab, et ESG reitingu andja ei ole täitnud käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, võtab ta ühe või mitu järgmistest järelevõlve meetmetest:
 - a) **peatab või** tunnistab ESG reitingu andja tegevusloa **või tema tunnustamise kehtetuks**;
 - b) keelab ajutiselt ESG reitingu andjal ESG reitinguid **avaldada või levitada**, kuni rikkumine on lõpetatud;
 -
 - c) nõuab ESG reitingu andjalt rikkumise lõpetamist;
 - d) määrab trahve vastavalt artiklile 36;
 - e) väljastab avaliku teate.
2. **ESMA võib samuti võtta ühe või mitu käesoleva artikli lõike 1 punktides b–e osutatud järelevõlve meetmet iga ESG reitingu andja suhtes, kes tegutseb liidus vastavalt artikli 2 lõikele 1, kuid**
 - a) **kes ei järgi artiklit 4 või kui ESMA on ESG reitingu andja tegevusloa või tunnustamise peatanud või kehtetuks tunnistanud,**
 - b) **kes ei vasta artikli 2 lõikes 2 sätestatud kohaldamisalast väljaarvamise tingimustele.**

3. *ESMA võib võtta lõike 1 punktis e osutatud järelevalvemeetme ka juhul, kui liidus tegutseva ESG reitingu andja ESG reitingutega seotud tegevus ohustab tõsiselt turu usaldusväärust või investorite kaitset liidus.*

Selleks et kontrollida, kas isik tegutseb liidus vastavalt artikli 2 lõikele 1, võib ESMA kasutada talle artiklitega 32, 33 ja 34 antud volitusi asjaomase isiku või iga kolmanda isiku suhtes, kes võimaldab asjaomasel isikul ESG reitingutega seotud tegevust ellu viia.

4. Lõikes 1 osutatud järelevalvemeetmed peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
5. Lõikes 1 osutatud järelevalvemeetme võtmisel arvestab ESMA rikkumise laadi ja raskust, lähtudes järgmistest kriteeriumidest:
- a) rikkumise kestus ja sagedus;
 - b) kas rikkumine on tinginud finantskuriteo või seda hõlbustanud või on muul viisil sellega seostatav;
 - c) kas rikkumine on toime pandud tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu;

- d) rikkumise eest vastutava isiku vastutuse ulatus;
- e) ESG reitingu andja finantsseisund, mida näitab tema aastane netokäive;
- f) rikkumise mõju *investorite ja teiste ESG reitingute kasutajate* huvidele;
- g) ESG reitingu andja poolt rikkumise tulemusena saadud tulu või ärahoitud kahju suurus või kolmandale isikule tekitatud kahju suurus, kui sellist tulu või kahju saab kindlaks määrata;
- h) ESG reitingu andja valmidus teha ESMAga koostööd, ilma et see piiraks vajadust tagada ESG reitingu andja rikkumise tõttu saadud tulu või ärahoitud kahju tagasinõudmine;
- i) ESG reitingu andja varasemad rikkumised;
- j) meetmed, mida ESG reitingu andja on pärast rikkumist võtnud, et rikkumise kordumist ära hoida.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel loetakse rikkumine tahtlikuks, kui ESMA teeb kindlaks objektiivsed asjaolud, mis tõendavad, et isik on rikkumise toime pannud tahtlikult tegutsedes.

6. ESMA teavitab rikkumise eest vastutavat isikut põhjendamatu viivitusega igast otsusest võtta lõike 1 alusel järelevalvemeetmeid. ESMA avaldab iga sellise otsuse oma veebisaidil kümne tööpäeva jooksul pärast selle vastuvõtmise kuupäeva.

Esimeses lõigus osutatud avaldamine hõlmab kõike järgmist:

- a) märges selle kohta, et ESG reitingu andjal on õigus otsus edasi kaevata;
- b) asjakohasel juhul märges, millega kinnitatakse, et meede on edasi kaevatud, ja täpsustatakse, et selline kaebus ei peata otsuse täitmist;
- c) märges selle kohta, et ESMA võib vaidlustatud otsuse täitmise peatada vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 60 lõikele 3.

7. ***ESMA võib samuti nõuda, et rikkumise eest vastutav ESG reitingu andja teavitaks oma ESG reitingute kasutajaid ESMA poolt lõike 1 kohaselt võetud järelevalvemeetmest.***

Artikkel 36

Trahvid

1. Kui ESMA leiab, et ESG reitingu andja või kohaldataval juhul tema seaduslik esindaja on tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu rikkunud käesolevat määrust, võtab ta vastu trahvi määramise otsuse. Trahvi maksimumsumma on 10 % ESG reitingu andja aastasest netokäibest ja see arvutatakse kõige viimaste kättesaadavate finantsaruannete põhjal, mille on heaks kiitnud ESG reitingu andja juhtorgan.
2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ESG reitingu andja on emaettevõtja või sellise emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab vastavalt direktiivile 2013/34/EL koostama konsolideeritud aastaaruande, siis on asjakohane aastane netokäive aastas selline aastane netokäive või vastav tululiik vastavalt raamatupidamise valdkonnas kehtivale kohaldatavale liidu õigusele, mis on esitatud kõrgeima tasandi emaettevõtja kõige viimases kättesaadavas konsolideeritud raamatupidamisaruandes, mille on heaks kiitnud juhtorgan.
3. Trahvi suuruse määramisel vastavalt lõikele 1 võtab ESMA arvesse kriteeriume, mis on sätestatud artikli 35 lõikes 5.
4. Olenemata lõikest 3 on trahvisumma juhul, kui lõikes 1 osutatud ESG reitingu andja on saanud rikkumisest otsest või kaudset rahalist tulu, vähemalt võrdne saadud rahalise tuluga.

5. Kui ESG reitingu andja tegevuse või tegevusetuse tulemusel pandi toime enam kui üks käesoleva määruse rikkumine, kohaldatakse üksnes suuremat trahvisummat, mis on seotud ühega neist rikkumistest ja arvutatud vastavalt lõikele 2.

Artikkel 37

Sunniraha

1. ESMA määrab oma otsusega sunniraha, et sundida:
- a) ESG reitingu andjat rikkumist lõpetama vastavalt otsusele, mis on tehtud artikli 35 lõike 1 punkti c kohaselt;
 - b) artikli 32 lõikes 1 osutatud isikuid:
 - i) esitama täielikku teavet, mis on nõutud artikli 32 lõike 3 kohaselt tehtud otsuses;
 - ii) alluma uurimisele ja eelkõige esitama täielikud dokumendid, andmed, tegevuskorra või muu vajaliku materjali ning täiendama ja parandama muud teavet, mis on esitatud artikli 33 lõike 3 kohase otsusega algatatud uurimise käigus;
 - iii) alluma artikli 34 lõike 4 kohaselt tehtud otsusega ette nähtud kohapealsele kontrollile.

2. Sunniraha peab olema mõjus ja proportsionaalne. ESMA määrab sunniraha iga päeva kohta seniks, kuni ESG reitingu andja või asjaomane isik täidab lõikes 1 osutatud asjakohast otsust.
3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, on sunniraha summa 3 % eelmise majandusaasta keskmisest päevasest käibest või füüsiliste isikute puhul 2 % eelmise kalendriaasta keskmisest päevasest sissetulekust. Need summad arvutatakse alates kuupäevast, mis on kindlaks määratud otsuses, millega sunniraha määratakse.
4. Sunniraha määratakse kuni kuueks kuuks alates lõikes 1 osutatud ESMA otsuse teatavakstegemisest. Pärast sunniraha määramise perioodi möödumist vaatab ESMA meetme läbi.

Artikkel 38

Trahvide ja sunniraha avalikustamine, laad, täitmisele pööramine ja eelarvesse kandmine

1. ESMA avalikustab kõik käesoleva määruse artiklite 36 ja 37 kohaselt määratud trahvid ja kogu sunniraha, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine ohustaks tõsiselt finantsturge või tekitaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju. Selliselt avalikustatud teave ei tohi sisaldada isikuandmeid määruse (EL) 2018/1725 tähenduses.

2. Artiklite 36 ja 37 kohased trahvid ja sunniraha peavad olema haldusõiguslikud.
3. Artiklite 36 ja 37 kohaselt määratud trahvid ja sunniraha peavad olema täitmisele pööratavad.

Trahvi või sunniraha täitmisele pööramist reguleerivad menetlusnormid, mis kehtivad selles liikmesriigis või kolmandas riigis, mille territooriumil trahv või sunniraha täitmisele pööratakse.

4. Trahvide ja sunniraha summad kantakse liidu üldeelarvesse.

3. jagu

Menetlused ja läbivaatamine

Artikkel 39

Järelevalvemeetmete võtmise ja trahvide määramise menetlusnormid

1. Kui ESMA leiab, et on arvestatavaid märke käesoleva määruse võimalikust rikkumisest, määrab ta juhtumi uurimiseks ESMA sõltumatu uurija. Kõnealune uurija ei tohi otse ega kaudselt osaleda ega olla varem otse või kaudselt osalenud asjaomase rikkumisega seotud ESG reitingu järelevalves ja ta peab täitma oma ülesandeid ESMA järelevalvenõukogust sõltumatult.

2. Lõikes 1 osutatud uurija uurib väidetavaid rikkumisi, võtab arvesse uurimise all olevate isikute esitatud seisukohti ja esitab ESMA järelevalvenõukogule uurimistulemusi kajastava täieliku toimiku.
3. Uurijal on õigus esitada teabenõudeid kooskõlas artikliga 32 ning teha uurimisi ja kohapealseid kontrolle kooskõlas artiklitega 33 ja 34.
4. Oma ülesannete täitmisel on uurijal juurdepääs kõikidele dokumentidele ja kogu teabele, mis ESMA on järelevalvetegevuse käigus kogunud.
5. Käesoleva määruse kohase uurimise käigus tagatakse täielikult asjaomaste isikute kaitseõigus.
6. Kui uurija esitab uurimistulemusi kajastava toimiku ESMA järelevalvenõukogule, teavitab ta sellest uurimisalust isikut.

7. Uurimistulemusi kajastava toimiku põhjal ning juhul, kui asjaomased isikud seda taotlevad, hindab ESMA järelevalvenõukogu pärast seda, kui ta on nende isikute seisukohad artikli 40 kohaselt ära kuulanud, kas uurimisalune isik või uurimisalused isikud on toime pannud ajaomased rikkumised, ja kui ta jõuab järeldusele, et uurimisalune isik või uurimisalused isikud on sellised rikkumised toime pannud, võtab ta artikli 35 kohase järelevalvemeetme ja määrab artikli 36 kohase trahvi.
8. Uuriija ei osale ESMA järelevalvenõukogu aruteludes ega sekku ühelgi muul viisil järelevalvenõukogu otsustusprotsessi.
9. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 47 käesolevat määruse täiendamiseks vastu delegeeritud õigusaktid ESMA trahvide või sunniraha määramise õiguse kasutamise kohta, sealhulgas sätted kaitseõiguse, tähtaegade ja trahvide või sunniraha kogumise kohta, ning üksikasjalikud normid trahvide ja sunniraha määramise ja täitmisele pööramise aegumistähtaegade kohta.

10. ESMA annab asja kriminaalmenetluse eesmärgil üle asjaomastele riigiasutustele, kui ta leiab käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel, et on arvestatavaid märke selliste asjaolude olemasolust, millel võib olla kuriteo koosseis. ESMA hoidub trahvide või sunniraha määramisest, kui samadel või sisuliselt samadel asjaoludel on isik varem õigeks või süüdi mõistetud riigisisese õiguse kohaselt toimunud kriminaalmenetluses ning õigeks- või süüdimõistev otsus on juba omandanud seadusjõu.

Artikkel 40

Uurimisaluste isikute ärakuulamine

1. Enne otsuse tegemist järelevalvemeetme, trahvi või sunniraha määramise kohta artikli 35, 36 või 37 alusel annab ESMA isikutele, kelle suhtes on algatatud uurimine, võimaluse esitada oma seisukoht ESMA uurimistulemuste kohta. ESMA otsused põhinevad üksnes sellistel uurimistulemustel, mille kohta uurimisalustel isikutel on olnud võimalik esitada oma seisukoht.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui selleks, et ennetada märkimisväärset ja otsest kahju finantssüsteemile, on vaja rakendada artikli 35 kohaseid kiireid meetmeid. Sellisel juhul võib ESMA teha vaheotsuse ning annab asjaomastele isikutele võimaluse esitada oma seisukohad võimalikult kiiresti pärast otsuse vastuvõtmist.

2. Uurimise käigus tagatakse täielikult uurimisaluste isikute kaitseõigus. Neil on õigus tutvuda ESMA toimikuga tingimusel, et võetakse arvesse teiste isikute õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladust. Toimikuga tutvumise õigus ei laiene konfidentsiaalsele teabele ega ESMA asutusesiseseks kasutuseks ette nähtud ettevalmistavatele dokumentidele.

Artikkel 41

Otsuste läbivaatamine Euroopa Liidu Kohtus

Euroopa Liidu Kohtul on täielik pädevus läbi vaadata otsuseid, millega ESMA on määranud trahve või sunniraha. Euroopa Liidu Kohus võib määratud trahvi või sunniraha tühistada või selle summat vähendada või suurendada.

4. jagu

Tasud ja delegeerimine

Artikkel 42

Järelevalvetasud

1. ESMA võtab ESG reitingu andjatelt *proportsionaalset* tasu kooskõlas lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega. Need tasud katavad täielikult ESMA vajalikud kulutused, mis on seotud ESG reitingu andjate järelevalvega ning kõigi kulutuste hüvitamisega, mida pädevad asutused võivad kanda käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel, eelkõige tulenevalt artikli 43 kohaselt delegeeritud ülesannetest.
2. Individuaalse tasu suurus on proportsionaalne asjaomase ESG reitingu andja aastase netokäibega.

Komisjon võtab ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)] kooskõlas artikliga 47 ▮ vastu käesolevat määrust täiendavad delegeeritud õigusaktid, et määrata kindlaks tasu liik, mille eest tasu tuleb maksta, tasu suurus ja asjakohane põhjendus, tasu maksmise viis ning kohaldataval juhul viis, kuidas ESMA hüvitab pädevatele asutustele kulud, mis võivad tekkida käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel, eelkõige tulenevalt artikli 43 kohaselt delegeeritud ülesannetest. Nende delegeeritud õigusaktidega kehtestatakse tasud, mis on ESG reitingu andjate suuruse ja nende järelevalve ulatusega proportsionaalsed ja asjakohased, eelkõige juhul, kui nad on liigitatud väikesteks ESG reitingu andjateks.

5. peatükk

ESMA ja pädevate asutuste koostöö

Artikkel 43

ESMA ülesannete delegeerimine pädevatele asutustele

1. Kooskõlas suunistega, mille ESMA on välja andnud määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 16 kohaselt, võib ESMA delegeerida **järgmised** järelevalveülesanded liikmesriigi pädevale asutusele, kui see on vajalik järelevalveülesande asjakohaseks täitmiseks:
 - a) õigus nõuda teavet kooskõlas käesoleva määruse artikliga 32;
 - b) **õigus** teha uurimisi ja kohapealseid kontrolle kooskõlas käesoleva määruse artiklitega 33 ja 34.
2. Enne ülesande delegeerimist kooskõlas lõikega 1 konsulteerib ESMA asjakohase pädeva asutusega järgmistes küsimustes:
 - a) delegeeritava ülesande ulatus;
 - b) ülesande täitmise ajakava ja
 - c) vajaliku teabe edastamine ESMA-le ja tema poolt.

3. ESMA hüvitab kulud, mida asjakohane pädev asutus on kandnud delegeeritud ülesannete täitmisel. **Hüvitatavad kulud hõlmavad kõiki püsi- ja muutuvkulusid, mis on seotud delegeeritud ülesannete täitmisega või ESMA-le pädeva asutuse osutatud abiga.**
4. ESMA vaatab lõike 1 kohase ülesande delegeerimise läbi sobilike ajavahemike järel. ESMA võib delegeerimise igal ajal tagasi võtta.
5. Ülesannete delegeerimine ei mõjuta ESMA vastutust ega piira ESMA võimalust täita delegeeritud ülesandeid ja vaadata nende täitmise järele. ESMA ei delegeeri järelevalveülesandeid, sealhulgas tegevusloa andmise otsuseid, lõpphindamisi ega rikkumistega seotud järelkontrolliotsuste tegemist.

Artikkel 44

Teabevahetus

ESMA ja pädevad asutused annavad üksteisele põhjendamatu viivitusega teavet, mida on vaja käesolevast määrusest tulenevate ülesannete **või nende järelevalvekohustuste ja volituste** täitmiseks.

Artikkel 45

Pädevate asutuste teated ja peatamise taotlused

1. Liikmesriigi pädev asutus, kes leiab, et ESG reitingu andja on tema enda või mõne teise liikmesriigi territooriumil rikkunud käesolevat määrust, teavitab sellest ESMA-t. Kui pädev asutus peab seda uurimise eesmärgil asjakohaseks, võib ta teha ESMA-le ettepaneku, et see hindaks vajadust kasutada artikli 32 kohaseid volitusi nimetatud tegevusega seotud ESG reitingu andja suhtes.
2. ESMA võtab asjakohased meetmed. Ta teavitab teabe esitanud pädevat asutust lõpptulemusest ja võimaluse korral ka olulistest vahepealsetest muutustest.
3. Liikmesriigi teavitav pädev asutus, kes leiab, et ESG reitingu andja, kes on kantud artiklis 14 osutatud registrisse ja kelle ESG reitinguid kasutatakse kõnealuse liikmesriigi territooriumil, on rikkunud käesolevat määrust viisil, mis oluliselt mõjutab investorite kaitset või finantssüsteemi stabiilsust selles liikmesriigis, võib taotleda, et ESMA peataks ESG reitingute andmise asjaomase ESG reitingu andja poolt. Teavitav pädev asutus esitab ESMA-le kõik taotluse põhjused.
4. Kui ESMA leiab, et lõikes 3 osutatud taotlus ei ole põhjendatud, teatab ta sellest teavitavale pädevale asutusele kirjalikult, esitades oma arvamuse põhjused. Kui ESMA on seisukohal, et taotlus on põhjendatud, võtab ta asjakohased meetmed, et olukord lahendada, **ning teavitab teavitavat pädevat asutust sellest kirjalikult.**

Artikkel 46

Ametisaladus

1. Ametisaladuse hoidmise kohustust kohaldatakse ESMA, pädevate asutuste ning kõikide isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud ESMA, pädevate asutuste või mõne teise isiku heaks, kellele ESMA on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas ESMAga lepingu sõlminud audiitorite ja ekspertide suhtes. ***Ametisaladuse alla kuuluvat teavet ei avalikustata ühelegi teisele isikule ega ametiasutusele, välja arvatud juhul, kui avalikustamise kohustus tuleneb liidu või liikmesriigi õigusest.***
2. Kogu teavet, ***mis puudutab äri- või tegevustingimusi ja muid majanduslikke või isiklikke küsimusi ning*** mida vahetatakse käesoleva määruse alusel ESMA, pädevate asutuste, EBA, EIOPA ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1092/2010⁴¹ loodud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vahel, käsitatakse konfidentsiaalsena, välja arvatud juhul, kui:
 - a) ESMA või pädev asutus või muu asjaomane ametiasutus või organ täpsustab teavet edastades, et seda võib avalikustada;
 - b) teabe avalikustamine on vajalik kohtumenetluse jaoks;
 - c) avalikustatud teavet kasutatakse kokkuvõttena või koondkujul, nii et üksikuid finantsturu osalisi ei ole võimalik kindlaks teha.

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).

IV jaotis
Delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid

Artikkel 47

Delegeeritud volituste rakendamine ja tagasivõtmine ning vastuväited delegeeritud õigusaktidele

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. **Artikli 10 lõikes 3, artikli 39 lõikes 9 ja artikli 42 lõikes 2** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile *viieks aastaks* alates ... [*käesoleva määruse jõustumise kuupäev*]. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artikli 10 lõikes 3, artikli 39 lõikes 9 ja artikli 42 lõikes 2** osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. *Artikli 10 lõike 3, artikli 39 lõike 9 ja artikli 42 lõike 2* alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole **kolme** kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega **kolme** kuu võrra.
7. Kui pärast lõikes 6 osutatud tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ning see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval. Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ning see võib jõustuda enne kõnealuse tähtaja möödumist juhul, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad teatanud komisjonile oma kavatsusest jätta vastuväide esitamata.

8. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti kohta lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul vastuväite, õigusakt ei jõustu. Vastuväite esitanud institutsioon põhjendab kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 296 delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväidet.

Artikkel 48

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa väärtpaberikomitee, mis on loodud komisjoni otsusega 2001/528/EÜ⁴². Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011⁴³ tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

⁴² Komisjoni 6. juuni 2001. aasta otsus Euroopa väärtpaberikomitee loomise kohta (EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45).

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Artikkel 49

Määruse (EL) 2019/2088 muutmine

Määruse (EL) 2019/2088 artiklisse 13 lisatakse järgmine lõige:

„3. **Kui finantsturu osaline või finantsnõustaja annab ja avalikustab kolmandatele isikutele oma reklaamteadete osana Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁺ artikli 3 punktis 1 määratletud ESG reitingu, lisab ta oma veebisaidile sama teabe, mis on nõutud kõnealuse määruse III lisa punktis 1, ning avaldab neis reklaamteadetes lingi nimetatud veebisaidil olevale avalikustatavale teabele.**

Euroopa järelevalveasutused töötavad ühiskomitee kaudu välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud teavet, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 10 kohaselt juba avalikustatud teavet.

Euroopa järelevalveasutused esitavad teises lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile.

Komisjonile antakse õigus käesolevat määrust täiendada, võttes vastu käesoleva lõike teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., mis käsitleb keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalaste (ESG) reitingutega seotud tegevuse läbipaistvust ja integriteeti ning millega muudetakse määrusi (EL) 2019/2088 ja (EL) 2023/2859 (ELT L, 2024/..., ELI: ...).“

+ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 43/24 (2023/0177(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, ELT avaldamisviide ja ELI viide.

Artikkel 50

Määruse (EL) 2023/2859 muutmine

Määruse (EL) 2023/2859 lisa A osasse lisatakse järgmine kanne:

„20. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., mis käsitleb keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalaste (ESG) reitingutega seotud tegevuse läbipaistvust ja integriteeti ning millega muudetakse määrusi (EL) 2019/2088 ja (EL) 2023/2859 (ELT L, 2024/..., ELI: ...)*⁺.“

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 43/24 (2023/0177(COD)) sisalduva määruse number, kuupäev ja viide.

V jaotis
Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 51
Üleminekusätted

1. ESG reitingu andjad, kes **tegutsesid liidus** käesoleva määruse jõustumise kuupäeval, teavitavad ESMA-t ... **[19 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)]**, kui nad soovivad jätkata **tegutsemist** liidus ja taotleda tegevusluba **või tunnustamist II jaotises sätestatud korras**. Sel juhul taotlevad nad tegevusluba **või tunnustamist nelja** kuu jooksul pärast ... **[18 kuud pärast käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva (saavas käändes)]**. **Kui nimetatud nelja kuu jooksul ESMA-le taotlust ei esitata, lõpetavad nad oma tegevuse.**
2. **Pärast ESMA lõike 1 kohast teavitamist registreeritakse ESG reitingu andja ajutiselt artiklis 14 osutatud registris ja tal võimaldatakse jätkata liidus tegutsemist, kuni tema taotlus on heaks kiidetud või tagasi lükatud, ning ta võib kinnitada ESG reitingu, mille on andnud väljaspool liitu asuv ESG reitingu andja, kes kuulub artikli 11 kohaselt samasse kontserni.**
3. Erandina käesoleva artikli **lõikest 1 teavitavad** ESG reitingu andjad, kes on artikli 5 lõike 1 tähenduses **väikesed ESG reitingu andjad ja kes tegutsesid liidus käesoleva määruse jõustumise kuupäeval, ... [22 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)] ESMA-t vastavalt artiklile 5, kui nad soovivad liidus tegutsemist jätkata. Kui teadet nimetatud kuupäevaks ei esitata, lõpetavad nad oma tegevuse.**

Artikkel 52

Läbivaatamine

1. Komisjon hindab ... [**neli** aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (saavas käändes)] käesoleva määruse kohaldamist.
2. Komisjon esitab aruande peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Hindamisel võtab komisjon arvesse turusuundumusi ja enda käsutuses olevaid asjakohaseid tõendeid. *Eelkõige hinnatakse aruandes järgmist:*
 - a) *käesoleva määruse mõju kestlikule majandusele üleminekule, määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaeesmärkide saavutamiseks vajalike investeeringute puudujäägile ning erakapitali voogude ümbersuunamisele kestlikesse investeeringutesse;*
 - b) *käesoleva määruse mõju turustruktuurile, sealhulgas ESG reitingu andjate arvu ja mitmekesisuse muutumine;*
 - c) *kas käesoleva määruse kohaldamisala on artikli 1 kohaste eesmärkide saavutamiseks asjakohane, sealhulgas kas keskkonna-, sotsiaal- ja inimõigustega seotud ja juhtimistegureid käsitlevaid andmeid hõlmavate toodete pakkujad tuleks lisada käesoleva määruse kohaldamisalasse;*

- d) kas väljaspool liitu asuvatele ESG reitingu andjatele liidus tegutsemiseks esitatud nõuded on piisavad;*
- e) ESG reitingu andjate turu toimimine liidus, sealhulgas võimalikud huvikonfliktid, ja selle järelevalve ESMA poolt;*
- f) kas käesolev määrus, sealhulgas artiklis 28 osutatud mittemõjutamise põhimõte, on aidanud parandada ESG reitingute kvaliteeti ja usaldusväärsust ning vähendanud eksitavate ESG reitingute kasutamist.*

3. Kui komisjon peab seda asjakohaseks, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva määruse asjakohaste sätete muutmiseks.

Artikkel 53

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... [**18** kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA
TEGEVUSLOA TAOTLUSES ESITATAV TEAVE

Loataotlus peab sisaldama järgmist teavet:

- a) taotleja täisnimi, liidus asuva registrijärgse asukoha aadress, taotleja veebisait ja (kui olemas) taotleja juriidilise isiku tunnus (LEI);
- b) taotleja kontaktisiku nimi ja kontaktandmed;
- c) taotleja õiguslik seisund;
- d) taotleja omandistruktuur;
- e) ***selliste taotleja omandistruktuuri kuuluvate üksuste andmed, kes annavad ESG reitinguid või tegelevad artikli 16 lõikes 1 loetletud tegevusega;***
- f) taotleja kõrgema juhtkonna liikmete nimed, kvalifikatsioonitase, töökogemus ja väljaõpe;
- g) taotleja juures töötavate reitinguanalüütikute, töötajate ja teiste ***ESG reitingutega seotud tegevuses*** otseselt osalevate isikute arv, töökogemus ja väljaõpe;
- h) ***ESG reitingute eeldatav turuosaka;***

- i) kirjeldus ESG reitingute andmisel ja läbivaatamisel kasutatava menetluse ja meetoodika kohta, mida taotleja järgib, **ning see, kas taotleja kavatses kasutada määruse (EL) 2019/2088 ja direktiivi 2013/34/EL alusel avalikustatud teavet ning kas taotleja kavatses kasutada meetodeid, mis põhinevad teaduslikel tõenditel ning milles võetakse arvesse Pariisi kokkuleppe või muude asjakohaste rahvusvaheliste lepingute sihte ja eesmärke;**
- j) põhimõtted ja kord, mida taotleja järgib käesoleva määruse artiklis 15 nimetatud huvikonfliktide avastamisel, haldamisel ning avalikustamisel;
- k) kohaldataval juhul dokumendid ja teave käesoleva määrusega hõlmatud tegevuse edasiandmise või kavandatud edasiandmise kohta;
- l) kohaldataval juhul teave taotleja muu tegevuse, **sealhulgas eeldatava kinnitamise** kohta, või mida taotleja kavatses ellu viia;
- m) **kohaldataval juhul teave käesoleva määruse artikli 16 lõigetes 2 ja 3 osutatud taotleja rakendatud erimeetmete kohta;**
- n) **kohaldataval juhul teave varasema ESG reitingutega seotud tegevuse kohta.**

II LISA
NÕUDED ORGANISATSIOONIDELE

1. Teave arvestuse pidamise kohta

ESG reitingu andjad peavad arvestust kõigi järgmiste andmete kohta:

- a) iga ESG reitingu puhul, *kui see on kohaldatav:*
 - i) *ESG reitingu määramisel osalevate reitinguanalüütikute andmed, ESG reitingu heaks kiitnud isikute andmed, teave selle kohta, kas ESG reitingut taotleti või mitte, ning kuupäev, mil ESG reiting anti;*
 - ii) *reeglipõhise metoodika väljatöötamise eest vastutavate isikute nimed ja reitingute andmise meetodi heaks kiitnud isikute nimed;*

- b) kontoandmed, mis on seotud *hindamisobjektilt või hindamisobjekti emitendilt* või asjassepuutuvalt kolmandalt isikult või ESG reitingu kasutajalt saadud tasudega;
- c) iga ESG reitingu kasutaja kontoandmed;

- d) andmed kehtestatud menetluste ja reitingumeetodite kohta, mida ESG reitingu andja kasutab ESG reitingute määramiseks;
- e) asutusesised andmed ning asutusevälised teatised ja toimikud, sealhulgas mitteavalik teave ja töödokumendid, mida kasutatakse ESG reitingute andmise otsuste alusena;
- f) andmed menetluste ja meetmete kohta, mida ESG reitingu andja on rakendanud, et käesolevat määrust järgida;
- g) ESG reitingu määramiseks kasutatud metoodika;
- h) standardmenetluste ja -meetodite muutused või kõrvalekalded nendest;
- i) kõik kaebustega seotud dokumendid, sealhulgas kaebuse esitaja esitatud dokumendid.

2. Tegevuse edasiandmine

Kui ESG reitingu andjad tellivad teenuseosutajalt ESG reitingu andmisega seotud ülesandeid või asjakohaseid teenuseid või tegevust, tagab ESG reitingu andja, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) teenuseosutajal on oskused, suutlikkus ja seadusega nõutavad load, mida on vaja edasiandmise korras tehtavate ülesannete, teenuste või tegevuse usaldusväärseks ja asjatundlikuks elluviimiseks;

- b) kui ilmneb, et teenuseosutaja ei pruugi edasiantavate tööülesannetega tulemuslikult toime tulla ega täita neid kooskõlas kohaldatavate õigus- ja haldusnormidega, võtab ESG reitingu andja asjakohaseid meetmeid;
- c) ESG reitingu andjal on vajalikud eriteadmised, et teha edasiantavate tööülesannete tulemuslikku järelvalvet ja juhtida teenuseosutajaga seotud riske;
- d) teenuseosutaja teavitab ESG reitingu andjat kõikidest muutustest, mis võivad oluliselt mõjutada tema võimet täita edasiantud tööülesandeid tulemuslikult ning kooskõlas kohaldatavate õigus- ja haldusnormidega;
- e) ESG reitingu andja saab vajaduse korral tegevuse edasiandmise lõpetada;
- f) ESG reitingu andja võtab tarvitusele mõistlikud abinõud, sealhulgas ettenägematu olukorra kavad, et hoida ära põhjendamatu tegevusriski, mis on seotud teenuseosutaja ESG reitingute määramise protsessis osalemisega.

III LISA
AVALIKUSTAMISNÕUDED

1. Üldsusele antav minimaalne teave

Kooskõlas käesoleva määruse artikliga 23 avalikustavad ESG reitingu andjad oma veebisaidil ja Euroopa ühtse juurdepääsupunkti (ESAP) kaudu vähemalt järgmise teabe:

- a) **■** ülevaade kasutatud hindamismeetoditest ja nende muudatustest, sealhulgas sellest, kas analüüs on tagasiulatav või tulevikku suunatud, **ja hõlmatud ajavahemik;**
- b) **kasutatud tegevusalade liigitus;**
- c) **ülevaade andmeallikatest, sealhulgas teave selle kohta, kas andmed on saadud direktiiviga 2013/34/EL nõutud kestlikkusaruannetest või määruse (EL) 2019/2088 alusel avalikustatud teabest ning kas allikad on avalikud või mitteavalikud, ning ülevaade andmeprotsessidest, hinnang sisendandmetele, kui need ei ole kättesaadavad, ja andmete ajakohastamise sagedus;**
- d) **ESG reitingu andja omandistruktuur;**

- e) teave selle kohta, kas ja kuidas põhinevad reitingumeetodid teaduslikel tõenditel;
- f) teave ESG reitingu *selgelt määratletud* eesmärgi kohta *ja märke selle kohta*, kas reitinguga hinnatakse riske, mõju *või mõlemat vastavalt kahese olulisuse põhimõttele* või mõnda muud mõõdet, *ning kahese olulisuse korral riski ja mõju olulisuse osakaal*;
- g) ESG reitingu ulatus, st *kas see hõlmab üksikut E-, S- või G-tegurit või on see* koondreiting, mille puhul E-, S- ja G-tegurid liidetakse, või kas see hõlmab konkreetseid küsimusi, näiteks üleminekuriske;
- h) ESG koondreitingu puhul kolme üldise E-, S- ja G teguri kategooria (nt 33 % E-tegur, 33 % S-tegur, 33 % G-tegur) kaalumise ning kaalumismeetodi selgitus, sealhulgas kaal üksikute E-, S- ja G-kategooriate kohta;
- i) E-, S- või G-tegurites ESG reitinguga hõlmatud teemade täpsustamine ning see, kas need vastavad direktiivi 2013/34/EL artikli 29b kohaselt välja töötatud kestlikkusaruandluse standardite teemadele;
- j) teave selle kohta, kas reitingut väljendatakse absoluutses või suhtelises väärtuses;

- k) kohaldataval juhul viide tehisintellekti kasutamisele andmete kogumisel või hindamise protsessis, *sealhulgas teave tehisintellekti praeguste piirangute ja sellega seotud ohtude kohta;*
- l) üldine teave kriteeriumide kohta, mida kasutatakse klientidelt võetavate tasude kehtestamisel, täpsustades erinevaid arvesse võetud andmeid, *ning äri- ja maksemudeli kohta;*
- m) ESG reitingute koostamiseks kasutatavate andmeallikate *ja meetodite* piirangud;
- n) *huvikonfliktide peamised riskid ja nende leevendamiseks võetud meetmed;*
- o) *kui hindamisobjekti ESG reiting hõlmab E-tegurit, siis teave selle kohta, kas selles reitingus võetakse arvesse Pariisi kokkuleppe või muude asjakohaste rahvusvaheliste lepingute sihte ja eesmärke;*
- p) *kui hindamisobjekti ESG reiting hõlmab S- ja G-tegureid, siis teave selle kohta, kas selles reitingus võetakse arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi lepinguid;*
- q) *ESG reitingu andjatele kättesaadava teabe piirangud.*

█

2. Lisateabe avalikustamine direktiivi 2013/34/EL kohaldamisalasse kuuluvatele ESG reitingute kasutajatele ja hindamisobjektidele

Kooskõlas artikliga 24 ja lisaks käesoleva lisa punktis 1 osutatud üldsusele antavale minimaalsele teabele teevad ESG reitingu andjad ***ESG reitingute kasutajatele, hindamisobjektidele ja kohaldataval juhul hindamisobjekti emitentidele***, kellele sellist reitingut antakse, kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) üksikasjalikum ülevaade kasutatud hindamismeetoditest ja nende muudatustest, sealhulgas järgmine:
- i) kohaldataval juhul teaduslikud tõendid ja eeldused, millel reitingud põhinevad;
 - ii) asjakohased peamised tulemusnäitajad E-, S- ja G-teguri kohta ning kaalumismeetod;
 - iii) ***ESG koondreitingu puhul iga E-, S- ja G-teguri kategooria hindamise tulemus viisil, mis võimaldab E-, S- ja G-kategooriaid võrrelda;***
 - iv) meetodite võimalikud puudused ***ja nende kõrvaldamiseks võetud meetmed;***
 - v) meetodite läbivaatamise põhimõtted;

- vi) *kui ESG reitingut tõstetakse või alandatakse reitingumeetodite, mudelite, põhiliste reitingueelduste või andmeallikate (sealhulgas hinnangute) oluliste muudatuste põhjal, siis nende muudatuste põhjused ja nende mõju konkreetsele reitingutele;*
 - vii) meetodite läbivaatamise viimane kuupäev;
 - viii) *kui ESG reiting hõlmab E-tegurit, siis kas ja mil määral on ESG reiting vastavuses määruse (EL) 2020/852 kohase taksonoomiaga kooskõlla viimise protsendimääraga või kooskõlas teiste rahvusvaheliste lepingutega, koos selgitusega kõigi märgatavate kõrvalekallete kohta;*
- b) üksikasjalikum ülevaade andmeprotsessidest, sealhulgas:
- i) üksikasjalikum selgitus kasutatud andmeallikate kohta, sealhulgas selle kohta, kas *need on avalikud või mitteavalikud andmeallikad, kas tegu on kindlustandva töövõtuga* ning kas need on tuletatud direktiivi 2013/34/EL artiklite 19a ja 29b kohaselt välja töötatud kestlikkusaruandluse standarditest, *milles käsitletakse määruste (EL) 2020/852 ja (EL) 2019/2088 kohast keskkonnasäästlikku majandustegevust ja teabe avalikustamist, sealhulgas kas ja kuidas kasutatakse sellistest kestlikkusaruandluse standarditest tulenevat teavet äriühingute üleminekukavade kohta;*

- ii) kohaldataval juhul hinnangu ja tööstusharu keskmise kasutamise ning aluseks oleva meetodika selgitus;
 - iii) andmete ajakohastamise ja varasemate andmete läbivaatamise põhimõtted ning andmete viimaste ajakohastuste kuupäev;
 - iv) andmete kvaliteedi kontroll **ja selle sagedus ning puuduste kõrvaldamise protsess probleemide tekke korral**;
 - v) kohaldataval juhul meetmed, mida on võetud andmeallikate kohta kehtivate piirangute kõrvaldamiseks;
- c) kohaldataval juhul teave hindamisobjektidega ja hindamisobjektide emitentidega suhtlemise kohta, **sealhulgas selle kohta, kas ja kui sageli ESG reitingu andja on teinud kohapealseid ülevaatusi või külastusi**;
- d) **kui ESG reitingu andja annab omaalgatusliku reitingu, siis ESG reitingusse selle kohta lisatav silmatorkav märge, sealhulgas teave, kas hindamisobjekti või sellega seotud kolmandat isikut teavitati talle reitingu andmisest, kas ta osales reitingu andmise protsessis ning kas ESG reitingu andjal oli juurdepääs hindamisobjekti või sellega seotud kolmanda isiku juhtimisele ja asjakohastele sisedokumentidele**;
- e) kohaldataval juhul selgitus tehisintellektimetoodika kohta, mida kasutatakse andmete kogumisel või hinnangu andmise protsessis;
- f) kui **hindamisobjekti** kohta saadakse olulist uut teavet, mis võib mõjutada ESG reitingu tulemust, selgitavad ESG reitingu andjad, kuidas nad on seda teavet arvesse võtnud ja kas nad on muutnud vastavat ESG reitingut.

Kohaldataval juhul määratakse käesoleva lisa punktis 2 osutatud teave iga reitingu puhul eraldi kindlaks.